

Siljan kommune

Budsjett 2018

Kommunestyrets vedtak

12. desember 2017

Budsjett 2018

Innledning	2
Investering	3
Drift	6
Endring økonomiplan til budsjett	18
Oversikter for drift og investering	20
Investeringsbudsjett	25
Driftsbudsjett	27
Betalingssatser	31
Skattesatser.....	33
Statstilskudd til investeringsprosjekt	33
Statstilskudd til driftstiltak.....	33
Nye stillinger.....	34
Låneopptak.....	34
Tilskudd til lag og organisasjoner.....	34
Interkommunalt samarbeid og annet	35
Merknader	36
Ansvar	36

Innledning

Budsjett 2018 tar utgangspunkt i Økonomiplan 2018-21¹. I dette dokumentet ble de strategiske valgene tatt, og det henvises til disse kommentarene for å få belyst de langsiktige virkningene som budsjettet bygger på. Økonomiplanen innarbeider ikke driftstiltak under kr 100 000, slik at disse vil framstå som nye i budsjettdokumentet. Det er gjort betydelige endringer fra økonomiplanen begrunnet i den alvorlige økonomiske situasjonen kommunen er i. Disse vil bli belyst i dokumentet, i tillegg til informasjon om annen endring i aktivitet.

Budsjett 2018 har innarbeidet reduksjon i rammetilskudd fra staten som følge av kommunereformen og endringer i inntektssystemet, og det er også innarbeidet reduksjon i tilskudd for mottak av flyktninger. Brev mottatt fra IMDi 6.11.17 opplyser om at Siljan kommune ikke blir anmodet om å bosette flyktninger i 2018. De siste prognosene viser at det er behov for å bosette 4 400 flyktninger i Norge i 2018. Årsaken til redusert behov for bosetting er at færre søker asyl i Norge. Dette utgjør en uløst utfordring i form av mindreinntekt på 1,5 millioner kroner for Siljan kommune i 2018. Det vil midlertidig løses i budsjettet med en tilsvarende inntektsføring fra disposisjonsfond.

Kommunens handlefrihet er under sterkt press og nivået på netto driftsresultat er ikke tilfredsstillende. Det er i økonomiplanen lagt til grunn inntektsføring av 4,615 millioner kroner fra driftsfond til drift og investering. Rammeoverføringene fra staten vil i årene fremover reduseres betydelig. Konsekvensen av en strammere inntektsmodell og økte driftskostnader er at det ikke er noe netto driftsresultat å disponere og dermed ikke noe handlingsrom for uforutsette utgifter. Som følge av dette er det viktig at det er en økonomisk buffer i disposisjonsfondet. Samtidig er det viktig å styre kostnadsutviklingen slik at den videre implementeringen av inntektsmodellen og reduksjonene i rammetilskudd kan håndteres i årene som kommer. Å benytte disposisjonsfond er å utsette implementering av nødvendige kutt for å møte den reduserte statlige finansieringen av kommunen. Den totale inntektsføringen fra disposisjonsfond i 2018 er budsjettet til 6,67 millioner kroner.

Det er små endringer i inntektssystemet fra 2017 til 2018 og fjorårets betydelige justeringer er ikke reversert. Det er for Siljan sin del synlig ved at overgangsordningen INGAR reduseres med 1,2 millioner kroner fra 2017 til 2018. I tillegg er det ikke foretatt prisjustering av småkommunetilskuddet. Verdien av dette tilskuddet vil derfor være 2,6 % lavere. 2,6 % er kommunal deflator for 2018. Det forventes en økning i skatteinntekter på 2,4 %. Dette er på nivå med gjennomsnitt for landet. Siljan kommune har de siste årene ligget litt lavere enn landsgjennomsnittet, men tallene for 2017 viser en høyere %-vis endring sammenliknet med landstallet. Det er ingen stor risiko å budsjettere på samme nivå som landet fordi et evt avvik vil fanges opp i inntektsutjevningen. Siljan kommune har blitt tilgodesett med 0,5 millioner kroner i skjønnsmidler fra Fylkesmannen i 2018. Dette er midler som blir fordelt hvert år. I føringene fra staten er det lagt opp til en effektivisering på 0,5 % i kommunene. Effektiviseringen kan brukes til styrking av tjenestene i tillegg til det som følger av inntektsveksten. Totalt sett viser tallene fra kommunal og moderniseringsdepartementet at Siljan kommune har en økning i frie inntekter på 2,0 %, mens kommunal deflator er beregnet til 2,6 % i 2018.

Sett bort i fra bortfall av inntekter vedrørende nye flyktninger viser budsjettforslaget likevel i hovedsak en opprettholdelse av driftsnivået fra 2017 for lovpålagte kommunale tjenester. Det er imidlertid foretatt betydelige reduksjoner på fagområdene og driften vil være stram i året som kommer. Utskriving av eiendomsskatt 2018 gir en anslått inntekt på 7,62 millioner kroner. Da er promillesatsen holdt på 2017 nivå. For bolig og fritidseiendommer gjelder da 3,5 ‰. Promillesats for næring og verk og bruk er 7 ‰. Det vil i 2019 bli endringer i eiendomsskattesystemet og dette vil få konsekvenser for Siljan

¹ Vedtak i Siljan kommunestyre den 20. juni 2017 i sak 27/2017.

kommune. Det kan være fornuftig allerede i denne budsjettperioden å legge til rette for en håndtering av denne utfordringen.

Budsjettet er utarbeidet etter forskrifter for årsbudsjett fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 15. desember 2000 med hjemmel i kommuneloven, og tilfredsstiller de formalkrav som stilles.

Investering

Investeringsnivået er betydelig høyere i 2018 enn foregående år, og det er utvikling av Heiveien trinn III og barnehageprosjekt som står for den største økningen. Det er imidlertid et stort antall prosjekter i 2018, men disse er av noe mindre størrelse. Fordelingen på finansiering via disposisjonsfond og lån er 12 % via disposisjonsfond og ekstern finansiering, mot 88 % via låneopptak. Det er en betydelig økning i opptak av lån og kommunen nærmer seg nivå for forsvarlig lånegrad, jf finans- og gjeldsreglementet. Heiveien trinn III er et selvfinansierende prosjekt når det avsluttes og reduserer man for dette vil de eksterne låneopptakene utgjøre ca 60 % av total investering i 2018. Det er imidlertid viktig å inkludere dette låneopptaket fordi det følger finanskostnader og innskrenket likviditet og handlingsrom med.

Vedtatte investeringer i 2017 som ikke er påbegynt eller ferdigstilt fremmes som egen sak til kommunestyret, og forventes overført til budsjettet for 2018. Disse ligger ikke inne som prosjekter i oversikten i dette dokumentet.

Investeringer i anleggsmidler er lagt inn med kr 48 515 000. Prioriterte prosjekter i økonomiplanen er innarbeidet med unntak av fire prosjekter som utsettes til 2019 som følge av den økonomiske situasjonen kommunen er i og politiske vedtak. I tillegg er det lagt inn prosjekt på opparbeiding av Heiveien boligfelt trinn III og egenkapitaltilskudd til klp. Investeringsprosjektene er finansiert i tråd med vedtatt økonomiplan. Det er innarbeidet finansutgifter for lånefinansierte prosjekter i 2018.

1409 Asfaltering

Det er lagt inn 300 000 kr i økonomiplanen for asfaltering i 2018.

1501 Digitalisering

Det er lagt inn kr 100 000 til videre opprusting av IKT innen kommunen i henhold til økonomiplan og handlingsplan for IKT for Siljan kommune. Det oppstartede arbeidet med digitaliseringsstrategi for kommunen videreføres.

1605 Utskiftning av HQL gatelysarmatur

I henhold til plan for utskiftning av forbudt gatelysarmatur budsjetteres 120 000 kr i 2018.

Det er ikke lenger tillatt å produsere Hql-lyskilder til gatelysarmaturene. Det er i inneværende økonomiplan avsatt et årlig beløp til utskifting med kr 120 000 i perioden 2018 til 2020.

1700 Hjemmeside

Prosjektet med ny hjemmeside utvides og forlenges et år for å sikre en god ferdigstillelse. Det settes av kr 100 000 til dette arbeidet.

1701 Brannsikring av Kommunehuset

Det er lagt inn kr 500 000 til nødvendig oppgradering og brannsikring. Dette for å møte krav etter brannvurdering i 2016. Arbeidet ble startet i 2017 og dette er gjenstående arbeid for å møte de krav som er stilt. Bygget ble klassifisert som et særskilt brannobjekt. Dette innebærer at det er byggeforskriften av 1985 (BF-85) som angir sikkerhetsnivået dette bygget skal oppgraderes til. Brannrapporten konkluderer med at kommunehuset må oppgraderes vesentlig for å tilfredsstillе forskriftene. I hovedsak består tiltakene av utskifting av dører og vinduer til brannklassifisert utførelse, bygging av brannvegger og brannspjeld, innbygging av ventilasjonsaggregatet og oppgradering av brannalarmanlegget. Etter vurdering sammen med tilsynsmyndighet vil de mest prioriterte tiltakene bli utført i 2017 med rest utført i 2018.

1702 Kjøp av aksjer og andeler KLP

Egenkapitalinnskudd KLP på kr 500 000. Dette er ikke inkludert i økonomiplanen, men det er en årlig investering som foretas. Denne beregnes etter prognose fra KLP. Denne finansieres av disposisjonsfond.

1703 IT – Oppvekst

Det er budsjettert kr 700 000 til IT satsing i avdeling for Oppvekst. Dette er i henhold til økonomiplanen og handlingsplan for IKT i grunnskolen. Alternativ til denne investeringen er å oppgradere alle datalaber og i tillegg utvide med en datalab på Midtbygda. Begge løsningene vil ha samme kostnadsramme.

1704 Brannspjeld og kobling mot brannalarm - Loppedåpan

I følge brannrapport må det installeres flere brannklassifiserte vinduer i Loppedåpan barnehage. I økonomiplanen er det avsatt kr 200 000 til dette formålet i 2018, og tiltaket er lagt inn i forslag til budsjett for 2018.

1709 Oppgradering Siljan renseanlegg

Oppgradering av renseanlegget i Siljan er budsjettert med kr 600 000 jf økonomiplanen. Det er et betydelig behov for rehabilitering av komponenter i avløpsrenseanlegget. Reduksjon av luktulempen fra slambehandlingen og ventilasjonsluft fra avløpsrenseanlegget har, på grunn av plassering av boliger nær renseanlegget, ført til at vi har bygd om slambehandlingsanlegget og installert filter på ventilasjonsanlegget. I tillegg vil det være behov for å reparere veggene i biotrinnbassengene og å bytte ut biomedier. Reguleringen av innblåsing av luft til biotrinnet vil også kreve en oppgradering. På grunn av at innløpsristen er utslitt vil det være behov for utskifting av denne. Nye forskrifter setter krav til at skal være brutt. Dette vil si at det må installeres et system som fysisk hindrer tilbakeslag av avløpsvann inn i drikkevannssystemet. Som et ledd i dette arbeidet er det satt av kr 600 000 til disse tiltakene i 2018. Beløpet er i henhold til vedtatt økonomiplan.

1711 IT-prosjekter innen ITG ²

Ulike investeringsprosjekter innen IT er budsjettert med kr 200 000. Driften skjer hos IT-samarbeidet i Grenland med Skien kommune som vertskommune.

1800 Digitale trygghetsalarmer

Det skal investeres i digitale trygghetsalarmer som knyttes opp mot den nye 110-sentralen. Dette er budsjettert med 150 000 kr jf. økonomiplanen.

1801 IT kostnader Disaster Recovery Site

Det er lagt inn 450 000 kr som Siljan kommunes andel til etablering av Disaster Recovery Site for å bedre sikkerheten og redusere sårbarheten ved serverparken i Skien.

² ITG er IT-samarbeidet for Bamble, Skien og Siljan kommuner etter Kommunelovens § 27.

1803 Barnehageprosjekt

Etter kommunestyrebehandling av avtalen rundt Opdalen barnehage 7.11.2017 ble det vedtatt at «Overdragelse knyttet til eiendommen Rustadveien 339 utsettes inntil det er sett på andre løsninger, som plassering og brukernes behov.»³ Rådmannen foreslår å inntil videre behandling av saken foreligger å legge budsjettet for prosjektet på nivå med det som er beregnet opprinnelig for oppgradering av Opdalen barnehage. Det budsjetteres med 6 500 000 kroner til dette.

1804 Ny parkerings- og trafikkløsning ved Midtbygda skole

Det skal iverksettes tiltak for å forbedre trafikksikkerheten ved skolen og barnehagen og det er estimert til 2 000 000 kr for hele prosjektet hvorav 1 500 000 kr skal finansieres via trafikksikkerhetsmidler og belønningsmidler fra Bypakke Grenland.

Samfunnsavdelingen har utarbeidet et forslag til løsning som vil separere gående og syklende fra både veiarealet og parkeringsarealet. Det er også lagt inn en tryggere løsning for selve leverings og hentesituasjonen ("kiss and ride"). Forslaget er ikke detaljutredet og kostnadene er usikre på dette stadiet.

1805 Sprinkle loft bofellesskap

Det er etter brannrapport konkludert med at loft på bofellesskapet må sprinkles. Dette budsjetteres med 125 000 kr i 2018.

1806 Reguleringsplan nytt boligfelt

Det er i økonomiplanen satt av 250 000 kr til reguleringsplan for Heiveien trinn III.

En reguleringsplanprosess, prosjektering og opparbeidelse av nytt tomteområde vil alltid ta noe tid. Det bør derfor settes i gang en slik prosess i 2018 for å være sikre på at vi til enhver tid har nok ledige tomter i kommunen. Den mest realistiske muligheten er en videre utbygging av det tidligere industriområdet som er avsatt til boligbygging i arealdelen i kommuneplanen.

1807 Finansiering Bypakke Grenland

Det er i økonomiplan satt av 720 000 kr til egenfinansiering i forbindelse med bypakkeprosjektene. Dette er Siljan kommunes bidrag inn i Bypakke Grenland årlig i 10 år fra 2015.

1808 Heiveien boligfelt trinn III

Det foreslås budsjettert utgifter til opparbeidning og klargjøring av Heiveien boligfelt trinn III. Denne ligger ikke inne i økonomiplan, men det er et selvfinansierende prosjekt som samsvarer med kommunens ønske om økt bosetting. Grovt estimert, basert på tallgrunnlaget fra Heiveien II, budsjetteres dette prosjektet til 35 000 000 kr. Det vil bli fremmet en egen sak omkring dette når kostnadsberegning er ferdigstilt.

000 Startlån

Kommunen har ubrukte lånemidler stående til dette formålet.

Følgende prosjekter vedtatt i økonomiplanen er utsatt til neste budsjettperiode: Oppgradering av sak og arkivsystem. Dette vil mest sannsynlig komme først om et år. Prosjekt for å utbedre og fornye lekeapparater på Loppedåpan er utsatt ett år. Det samme er utbygging av gatelys Saga. Prosjektet for å reasfaltere og utvide parkering ved kommunehuset ble i kommunestyret fjernet. Det ble vedtatt å budsjettere 50 000 kr til oppmerking og skilting av plassen, men det er under grensen for investeringsprosjekt og budsjetteres dermed i driftsbudsjettet.

³ Kommunestyremøte 7. november 2017, sak 59/17

Drift

Avdelingenes budsjettforslag er innrettet for å yte et faglig forsvarlig tjenestetilbud ut fra kommunens bevilgede økonomiske ressurser. Brutto driftsutgifter (uten finanskostnader) øker med 5,1 % til kr 190 595 000 fra opprinnelig budsjett 2017. Generell lønnsvekst i kommunen med tilhørende sosiale kostnader og pensjon samt høyere introduksjonsstønad som følge av 12 mottatte flyktninger i 2017 forklarer den største delen av økningen. Det er også økte utgifter til it-prosjekter og annet interkommunalt samarbeid i Grenland. Øvrige driftsutgifter er ikke justert for prisvekst og representerer derfor en effektivisering i avdelingene. Sum driftsinntekter før finansinntekter har økt med 2,73 % fra opprinnelig budsjett 2017.

Det er lagt til grunn et fortsatt lavt rentenivå på gjennomsnittlig 1,5 % i budsjettet for 2018. 59 % av kommunens lån er sertifikatlån med en løpetid på 12 og 9 måneder. Disse har meget lav rente. Finansutgifter for låneopptak 2018 er innarbeidet.

Netto driftsresultat er negativ med minus 4,094 millioner kroner og en netto resultatgrad på -2,3 %. Dette kompenseres ved bruk av disposisjonsfond. Det er nødvendig å justere bruken av disposisjonsfond fremover slik at kommunen har en forsvarlig buffer som forsikring. Budsjettet inneholder ikke noen buffer for uforutsette utgifter gjennom året utover det som er avsatt som tilleggsbevilgninger.

Regjeringens forslag til statsbudsjett er i tråd med det som ble varselet i kommuneproposisjonen i mai⁴. Utgiftsutjevning og småkommunetilskudd opprettholdes på 2017 nivå og det er ingen reversering av de alvorlige endringene i 2017. Inntektsreduksjonen kompenseres fortsatt av INGAR-ordningen, men det er en reduksjon i overføring via INGAR på 1,2 millioner kroner. Regjeringens forventede skatteøkning og dermed inntektsutjevning er lagt til grunn i budsjettforslaget.

Avdeling	Endring 2017 - 2018	Endring fra øk.plan	Forklaring	Funksjon
Adm	0	0		
Nav	0	0		
Oppvekst	-75	-75	Reduserer 75 % fagarbeider.	2020 Grunnskole M
	30	30	Øker 70 % stilling til spesialtiltak. Reduserer 40 % vernepleier.	2020 Grunnskole
	0	-5	75 % miljøarbeider legges inn, men ikke 80 % som forutsatt i økonomiplan. Ett års engasjement.	2020 Grunnskole
	0	-20	20 % morsmålsassistent jfr økonomiplan legges ikke inn.	2110 Styrket barnehagetilbud
	-50	-50	Reduserer 50 % pedagog.	2130 Voksenopplæring
Helse	50	-50	100% ny ergoterapeutstilling - utsatt 2019, legger inn halvt år i 2018.	2342 Habilitering barn og unge under 18 år
	70	70	Øker 60 % stilling nytt sykehjem jf. Øk.plan, øker 60 % stilling fra renhold til sykehjem, reduserer 50 % samhandlingskoord.	2530 Pleie, omsorg, Siljan sykehjem
	-100	-100	Reduserer 100 % stilling	2531 Avlastningstiltak Saga 15
Samfunn	-60	-60	Reduserer 60 % stilling fra renhold til sykehjem.	2210 Barnehagelokaler
	-135	-260	Total endring i stillinger	

⁴ Prop. 128 S (2016-17) Kommuneproposisjonen 2018.

Det er i økonomiplan lagt opp til en økning i stillinger i avdeling for helse og oppvekst. Det har vært nødvendig å redusere økningen der det påvirker lovpålagte kommunale oppgaver minst for å møte den skjerpede økonomiske situasjonen Siljan kommune er i.

Det vises til nærmere forklaring på endringene under avsnitt for hver avdeling. Totalt er det redusert 1,35 stillinger sammenliknet med budsjett for 2017. Reduksjonen i stillinger er på totalt 2,6 sett i forhold til føringene lagt i økonomiplanen.

Prognosene for lønnsveksten i 2018 er 3,0 %⁵, og det er tatt høyde for en slik utvikling av lønnsnivået. Det er ikke kompensert for øvrige økte utgifter som følge av prisøkninger.

VAR-avgiftene vil justeres i 2018 for å opprettholde selvkostprinsippet. Barnehagesatser justeres etter vedtatt makspris. Øvrige betalingssetser justeres for ordinær prisvekst.

Dekningsgraden for de kommunale avgiftene er 100 %. Prisenivået endres noe i 2018. Renovasjonsgebyret øker med 15 %. Vanngebyret øker med 10 %. Gebyr for feiing og branntilsyn og gebyr for avløpsvann holdes uendret.

Skattøret⁶ for 2018 er uendret fra 2017 på 11,8 %. Siljan kommunes skatteanslag for 2018 er økt med 2,4 % fra 2017. Dette er på nivå med beregnet gjennomsnitt for landet.

I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal følgende utskrivningsalternativ benyttes for skatteåret 2018:

Den generelle skattesatsen som skal gjelde for de skattepliktige eiendommer opprettholdes på 7 promille.

I medhold av eiendomsskatteloven § 12 bokstav a differensieres satsene ved at den skattesats som skal gjelde for boliger og fritidseiendommer opprettholdes på 3,5 promille.

I medhold av eiendomsskatteloven § 7 fritas bygninger i tråd med vedlagte liste. Nyoppført bygning som helt eller delvis brukes som bolig fritas etter eiendomsskatteloven § 7 bokstav c i 2 år i påvente av mottatt formuesgrunnlag fra skattemyndighetene.

Eiendomsskatten skal betales i fire terminer.

Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte skattevedtekter.

Brutto finansutgifter utgjør kr 6 951 000. Netto finansutgifter er kr 5 308 000, og innebærer en reduksjon på kr 430 000 fra budsjett 2017. Det er ikke lagt inn finanskostnader for lån til Heiveien trinn III.

Politikk og administrasjon

Det er skilt ut en funksjon for Beredskap og kriseteam. Dette som følge av tilsyn fra fylkesmannen hvor det ble påpekt behov for å kunne vise hva kommunen gjør angående opplæring av kommunens ansatte involvert i beredskap. Budsjett for denne oppgaven er hentet fra Personalkontor etter stillingsprosent for arbeid med beredskap, 20 %. I tillegg er det flyttet noe midler fra de andre funksjonene i administrasjon som bidrag inn i beredskapsarbeidet. Dette er midler som allerede er benyttet til disse oppgavene.

⁵ Meld. St. 1 Nasjonalbudsjettet 2018.

⁶ Kommunale og fylkeskommunale skattører angir hvilken andel av skatt på alminnelig inntekt for personlige skatteyttere som tilfaller henholdsvis kommuner og fylkeskommuner. Skattørene vedtas årlig av Stortinget ved behandling av statsbudsjettet.

Det er ingen endringer i antall ansatte eller store prosjekter i budsjettet for 2018. Hjemmesideprosjektet videreføres i 2018 for å kunne bruke erfaringer fra hjemmesiden slik den foreligger nå. Det vil være en del endringer og noen flere investeringer som må gjøres for å ferdigstille hjemmesiden.

Det er i budsjettforslaget tatt ut midler til valg. Dette er en egen funksjon og det er viktig at den blir lagt inn igjen i budsjett for 2019 når det igjen er valg.

Fakturahåndteringssystemet Siljan kommune bruker må oppgraderes og det legges inn en økning i driftskostnader på 90 000 kr til dette. Det er i tillegg vært en prisvekst på andre serviceavtaler over år og budsjettet er oppjustert til rett nivå med 100 000 kr.

KS har også økt sin kontingent. Dette gjøres årlig, men for 2018 vil det også påkomme en kostnad på 20 kr per innbygger for et digitaliseringsprosjekt kommunen deltar i. Dette tilsvarer en økning totalt på 60 000 kr.

Midler til kompetanseheving er foreslått videreført uten vesentlige endringer. Det legges opp til en systematisk og planmessig gjennomgang av kompetansehevingsbehovet i kommunen. Det er derfor behov for midlene, som i hovedsak kommer tjenesteområdene til gode.⁷

Det foreslås kommunale rammeoverføringer på kr 2 382 000 til Siljan kirkelige fellesråd for 2018. Tilskudd til andre trosamfunn blir regnet ut på samme nivå per medlem som overføringen til Den norske Kirke og er budsjettet med kr 297 000.

SSB anslår en høyere, men fortsatt moderat, lønnsvekst både i år og i de neste årene. Lønnsoppgjøret er forventet å ligge på 3,0 %. Økonomien generelt er i bedring og da vil arbeidsmarkedet bli bedre og lønningene kommer til å gå opp. Nivået er innarbeidet i budsjettet.

I økonomiplanen ble det lagt til grunn at Siljan kommune skulle ta imot 10 flyktninger i 2018. Budsjettet tar høyde for inntekt og utgift for mottatt 12 flyktninger i 2017 og 0 i 2018. Som følge av det nedjusterte bosettingsbehovet nasjonalt har Siljan kommune fått brev fra IMDi om at kommunen ikke blir anmodet om å bosette flyktninger i 2018. Det vil medføre et lavere tilskuddsnivå enn forutsatt i økonomiplan. Det er meget bekymringsfullt fordi tilbudet til flyktninger er allerede på et lavt nivå og kommunen ligger nær grenseverdier og et minstenivå på ressurstilgangen som må opprettholdes for å kunne tilby tjenestene. Det vanskeliggjør ytterligere reduksjoner på området og alternative løsninger må vurderes. I brevet fra IMDi fremheves den historisk høye deltakelsen på introduksjonsprogram og viktigheten av å lykkes med integrering. Flyktningene skal raskt over i arbeid eller utdanning og bli aktive deltakere i vårt lokalsamfunn. Dette er et viktig fokus for Siljan kommune fordi kommunen har i flere år bosatt et stort antall flyktninger tatt i betraktning kommunens størrelse. Se avsnitt under NAV og Voksenopplæringen.

Tabellen nedenfor viser et sammendrag av de strategiske endringene fra budsjett 2017 til budsjett 2018 på avdeling for administrasjon.

⁷ Plan for kompetanse 2015–18 ble vedtatt av Siljan kommunestyre 10.3.2015 i sak 5/2015.

Funksjon	Administrasjonsavdelingen	Endring 2018
1000	Siljan inn i fremtiden	-55 000
1208	Flyttet beredskap/Kriseteam	-243 000
1209	Avsluttet henteavtale med Posten Bring	-40 000
1209	Økt kontingent KS	60 000
1209	Oppgradering og økte utgifter til IT systemer	190 000
3391	Beredskap/Kriseteam - flyttet fra Personal og adm.	243 000
17**	Pensjon	1 135 000
3920	Tilskudd andre trossamfunn	59 000

NAV

I tråd med digitaliseringsprosessen NAV er inne i, har NAV Siljan de siste årene foretatt endringer i rutiner og løsninger i veiledningssenteret. Samtaler med veileder på NAV skal forhåndsavtales, og drop-in henvendelser er først og fremst for veiledning til selvbetjeningsløsninger på nav.no, og ved behov nødhjelp. Dette innebærer at NAV veiledere yter bedre tilpasset service til brukere og tettere oppfølgingen til de som trenger det mest. Det er generelt en kraftig nedgang i antall uplanlagte oppmøter på NAV. Flere og flere brukere er tilgjengelig og kommuniserer med oss på digitale løsninger.

NAV Siljan er bemannet med fire årsverk fordelt to kommunalt og to statlige ansatte, inkludert leder. Av disse er 2,5 årsverk statlig finansiert, og 1,5 årsverk er kommunalt finansiert.

Det er lagt inn reduserte utgifter på introduksjonsstøtten, men økt på kvalifiseringsprogrammet og økonomisk sosialhjelp. Det er for øvrig ingen åpenbare årsaker til økningen på utgifter til økonomisk sosialhjelp, men det er som tidligere enkelt personer med større behov over tid, som f.eks. enslige forsørgere og andre med blandet problematikk.

Arbeidsrettet oppfølging og sosialfaglig arbeid

NAV-veiledere jobber tett på brukere som trenger bistand. Tett oppfølging bidrar til at flere kommer i arbeid og blir økonomisk selvhjulpne, og at færre har sosialhjelp som hovedinntektskilde over tid. NAV Siljan har også et forsterket samarbeid med NAV Skien de senere årene, som gir økt anledning til å faglige drøftinger på alle våre områder, og sikrer at det foretas grundige vurderinger, i for eksempel mer kompliserte saker.

Statlige arbeidsrettede tiltak benyttes videre i stor grad for deltakere i kvalifiseringsprogram, flyktninger, ungdom og andre som har sosialhjelp som hovedinntektskilde. Flere som har mottatt sosialhjelp har også blitt innsøkt til «Arbeid Først», det statlige arbeidsmarkedskurset i Siljan. Samtidig benytter NAV i økende grad sosialhjelpsmidler til kompetansehevende tiltak for å overvinne en vanskelig livssituasjon for å forebygge langvarig sosialhjelpsløp.

Lovpålagt aktivitetsplikt for personer som har sosialhjelp som hovedinntektskilde ble innført fra 01.01.17. Dette har medført økt ressursbruk for NAV, i form av økt behov for oppfølging av sosialhjelpsmottakere for å kunne sette krav og vilkår, identifisere og igangsette egnet aktivitet, og påse at dette gjennomføres av den enkelte bruker. Det er også gitt noen unntak fra aktivitetsplikten. NAV bruker mye tid på å identifisere og å følge opp hensiktsmessige aktiviteter for målgruppen.

En annen endring som kom i NAV i 2017 var ungdomsinnsatsen. Ungdomsinnsatsen pålegger NAV å tilby aktivitet for alle under 30 år som har situasjonsbestemt innsatsbehov, innen 8 uker fra det har blitt registrert som arbeidssøkere med bistandsbehov. Aktivitet i denne sammenheng er ikke kun statlige tiltak,

men også kommunal aktiviteter. Det vil si at NAV Siljan i tillegg til å påse aktivitetsplikt på sosial også må sikre aktivitetstilbud for samtlige under 30 år med bistandsbehov uavhengig av ytelse.

Parallelt med ovennevnte endringer og utfordringer har det blitt en innstramming på benyttelse av statlige tiltaksplasser. Med tanke på det generelle utfordringsbildet, blir mottakere av arbeidsavklaringspenger, særlig de under 30 år, prioritert for statlige tiltak⁸. En konsekvens av dette er at vi oftere enn tidligere vurderer finansiering av arbeidsrettede virkemidler/ tiltak over sosialhjelpsbudsjettet for å forebygge at folk blir langvarige sosialhjelps klienter.

Bosetting og integrering av flyktninger

I 2017 var Siljan kommune anmodet om å ta imot 10 flyktninger, som ble nedjustert fra opprinnelig 20 som kommunen hadde mål om å bosette. To familier på seks personer hver vil bli bosatt på slutten av året 2017. Siljan blir ikke anmodet om å bosette flyktninger i 2108. På sikt vil dette påvirke hele bosettingsapparatet og integreringsarbeidet i kommunen.

Det er mål om at flyktninger skal i gang med introduksjonsprogram og dermed motta introduksjonsstønad innen 3 måneder etter bosetting. I mellomperioden får de økonomisk sosialhjelp. I den andre enden er det mål om at stadig flere flyktninger går videre til utdanning og/eller arbeid etter endt introduksjonsprogram, og det er i tillegg økt fokus på at en kan starte dette allerede i introprogrammet. Tett og godt samarbeid mellom NAV og VO svært viktig. Det er også avgjørende med nært samarbeid med arbeidsgivere i kommunen og i regionen, da integrering og inkluderende arbeidsliv er et felles ansvar.

Kvalifiseringsprogrammet

Fylkesmannen har oppfordret NAV kontorene til å være fleksible og offensive i bruken av kvalifiseringsprogrammet (KVP)⁹. NAV Siljan har hatt økt satsning på KVP de senere årene og dette fortsetter i 2018. Flere og flere flyktninger som avslutter introduksjonsprogrammet går over på kvalifiseringsprogram med kvalifiseringsstønad. NAV har måltall på 4 deltaker på KVP i året, men tallet varierer noe gjennom året og vi ligger noe høyere totalt sett. Dette antas å fortsette i 2018. Alle som deltar i programmet skal ha tilnærmet fulltidsaktiviteter, og NAV benytter en del statlige tiltak til dette formålet. En ser behov for å også kunne benytte kommunale midler til andre kompetansehevede tiltak. En ser at KVP bidrar til hensiktsmessig kompetanseheving for den enkelte deltaker, og at det bidrar til at de kommer nærmere arbeidslivet.

Tabellen nedenfor viser et sammendrag av de strategiske endringene fra budsjett 2017 til budsjett 2018 på NAV.

Funksjon	NAV	Endring 2018
2421	Redusert trekkpliktig stipend etter erfaringstall 2017	-150 000
2750	Økning introduksjonsstønad	300 000
2760	Økning kvalifiseringsstønad	200 000
2810	Økonomisk sosialhjelp	247 000
2811	Økning økonomisk hjelp til flyktninger	-100 000

⁸ I 2017 har vi sett en større økning gi beholdning unge under 30 år på arbeidsavklaringspenger. Flere enn tidligere i denne målgruppen har flyttet til Siljan i 2016 og 2017. Dette ser vi har medført at Siljan er blant de kommunene i Telemark med størst økning i unge med AAP sammenliknet med tidligere år. Dette presser på mange ressurser, og statlige tiltaksplasser blir eksempelvis først og fremst prioritert for denne gruppen.

⁹ Kvalifiseringsprogrammet er et tilbud om oppfølging og arbeidstrening fra NAV

Oppvekst

Nær 90 % av budsjettet til oppvekstavdelingen er lønnsmidler. Da det i tidligere budsjetttrunder er kuttet i øvrig driftsbudsjett er det nå nødvendig å redusere stillinger om utgiftene skal reduseres. Barnehage og skole er de menneskeintensive enhetene i oppvekstavdelingen. Begge barnehagene er drevet med minimumskrav til bemanning, og det er ingen rom for å kutte i stillinger der. Det er ikke ønskelig å redusere lærerstillinger. Pedagoger inne i klasserommet er det som i høyes grad påvirker læring hos elevene. Det vil være ekstra uheldig å kutte i pedagogtettheten. I skolene må det holdes fokus på hovedmandatet som er økt læring. Deltakertallet i voksenopplæringen går ned som følge av regjeringens vedtak om reduksjon i mottak av flyktninger. Det er da naturlig å se på organiseringen av denne enheten.

I forhold til budsjett 2017 er det foreslått følgende kutt i oppvekst: 50 % pedagog på voksenopplæringen, 40 % vernepleier på grunnskole, 75 % fagarbeider grunnskole, 100 000 kr reduksjon i budsjett til barnevernet, vakanse 20 % språkpedagog, 250 000 kr reduksjon i midler til barnehager i andre kommuner, kombinasjonsklassen videreføres ikke. I tillegg er det lagt inn en inntektsøkning på 75 000 kr i barnehagene grunnet statlig økning av makspris på foreldrebetaling.

Kommunestyret vedtok å legge inn 75 % stilling miljøarbeider. Dette er 5 % stilling lavere enn økonomiplan hvor det lå inne 80 % stilling. Stillingen er et ett års engasjement. Det ble også vedtatt å opprettholde leirskoletilbudet.

Barnehage

Det er i kommunestyret 7. november 2017 vedtatt at overdragelse knyttet til eiendommen Rustadveien 339 utsettes inntil det er sett på andre løsninger, som plassering og brukernes behov.

Nasjonalt ligger det inne et forslag om økt pedagogtetthet i barnehagen. Det er ikke klart om -eller når - dette vil bli vedtatt, men jf. Fylkesmannen i Telemark kan det skje fra 1. august 2018. Forslaget er en pedagog pr 7/14 barn mot dagens norm på en pedagog pr 9/18 barn. Det er ikke tatt høyde for dette i budsjett 2018.

Det er høy faglig kvalitet i barnehagetilbudet i Siljan kommune. De ansatte har høy utdanning og høy kompetanse. Tilbakemeldinger fra brukere er positiv. Denne høye kvaliteten vil videreføres inn i 2018. Det er høyst påkrevd med en oppgradering av uteområdet i Loppedåpan. Det er dessverre ikke funnet rom i budsjettet for å foreta den planlagte utbyggingen av det store lekeapparatet på uteområdet på Loppedåpan, dette må fjernes i henhold til forskrifter om sikkerhet.

Det er uheldig at den planlagte økningen på morsmålsassistent ikke kan realiseres. For minoritetsspråklige barn er det avgjørende å bygge forståelse både på morsmål og norsk for å få samsvar i begrepsutviklingen. Om de ikke får denne støtten er det vanskelig å lære språklige begreper og nyanser, og her igjennom tilegne seg videre kunnskap. Språkpedagogen samarbeider tett med morsmålsassistenten. Språk gir identitet, fellesskap med andre, og tilhørighet i det samfunnet vi lever. Oppvekstavdeling må gå inn og vurdere den samlede ressursen til morsmålsassistenten og se om det er mulig å omprioritere internt til det beste for alle barn i Siljan.

Grunnskole

Grunnskolene i Siljan drives godt. Elevene melder jevnt over tilbake at de trives og har det bra på skolen. Ungdomskolen kan de senere år vise til god læring ved at elever blir løftet godt i de grunnleggende ferdighetene i løpet av 8. trinn. På Midtbygda har utviklingen i faglig læring på småtrinnet fått et formidlet løft de siste årene, på mellomtrinnet er det fortsatt en jobb å gjøre. Siljan ligger nå likt med sammenligningsgruppen og fylket i lærertetthet. Det ville være særlig uheldig å kutte i pedagogstillinger. Det er lagt inn et kutt på 40 % vernepleier i ungdomsskolen og 75% fagarbeider i barneskolen. Samlet sett

betyr dette reduksjon i 33 timer med tilrettelegging i uken. Dette vil særlig ramme barn og ungdom med psykososial problematikk, barn som slitet med konsentrasjon og selvregulering. Belastningen på helsesøsterteamet vil øke. Det er lagt inn 75 % stillingsressurs på ungdomskolen til miljøarbeider i et ett-års engasjement.

PP- tjenesten

PPt videreføres på samme nivå som 2018.

SFO

Oppvekstavdelingen vurderer SFO som en så viktig møte –og mestringsarena for barn 1.-4. trinn at det er bestemt å legge inn tilleggsbevilgningen til barnefattigdom for å finansiere kjernetiden. Det legges inn kr 125 000 kr for 2018. Det vil videre bli søkt om kr 250 000 kr for 2019 for å finansiere videreføring av gratis kjernetid.

Leirskole

Leirskole er ikke pålagt. Det er likevel et hyggelig og viktig sosialt arrangement. En avvikling av ordningen med leirskole i barneskolen får ingen umiddelbare konsekvenser for læring. Tilbudet er vedtatt opprettholdt.

Voksenopplæring

Det er planlagt en omorganisering på voksenopplæringa. Voksenopplæringen utfører i det daglige arbeidet mye forebyggende og sosialt arbeid overfor deltakeren sine. Voksenopplæringen er en av kommunens viktigste arenaer for integrering. Det er her viktig med et tett samarbeid med NAV og flyktningkonsulent da NAV må overta dette arbeidet. Det satses mye på en videreføring av det gode samarbeidet med frivillige organisasjoner. En liten reduksjon i pedagogtettheten trenger ikke nødvendigvis få store konsekvenser om deltakertallet ikke øker. Ved en økning i deltakertall vil tillegsoverføringen til voksenopplæringen måtte brukes til økning i pedagog.

Det er et stort fokus på integreringsarbeidet for flyktninger som allerede er kommet. Det er imidlertid kun tilskudd i tre år for bosatte flyktninger, så nivået på tilskudd vil bli redusert i 2018.

Kombinasjonsklassen

I en kombinasjonsklasse får minoritetsspråklige elever mer grunnskoleopplæring hvis de trenger det, men opplæringen gjennomføres på en videregående skole. Fylkeskommunen har gjort avtaler med fem kommuner om organisering av kombinasjonsklasser for skoleåret 2017-2018. Siljan kommune har fått kjøpe plass til 3 elever hvert skoleår. Deltakerne på denne ordningen har ikke tilstrekkelig norskkunnskaper til å gjennomføre ordinær videregående skole. Statistikken viser at det er stor sannsynlighet for at disse elevene ikke vil gjennomføre ordinær videregående skole – og blir på sikt en del av NAV-statistikken.

Barnevern

Barneverntjenesten har reelt sett fått en økning på 40 %, da habilitering i august 2017 ble overført til avdeling for helse. Reduksjon i 100 000 kr til statlige institusjoner.

Kulturskolen

Kulturskolen viderefører driften på samme nivå som 2017.

Forbyggende arbeid.

Forbyggende arbeid i Siljan består i all hovedsak av tilskudd til drift av mekkegruppa. For 2018 er det i tillegg lagt inn 400 000 kr til forebyggende arbeid overfor barn fra lavinntektsfamilier. Dette er eksterne midler tildelt etter søknad til Bufdir. Kr 125 000 vil overføres til SFO via intern budsjett disponering.

Miljøarbeider

I økonomiplanen ble det vedtatt 80 % miljøarbeider på Siljan ungdomsskole og ungdomsklubb på fritiden. Det ble i kommunestyret vedtatt å legge inn 75 % stilling fra august 2018 som et ett års engasjement. Kravene til psykososialt arbeid i skolen er økende. Ny lov om trygd og godt skolemiljø, opplæringsloven kap 9A. Her presiseres det at uansett årsak til at en elev ikke opplever å ha det trygt eller godt i skolehverdagen er det skolen ansvar å tak i det og følge det opp. Også om det er situasjoner eller hendelser utenfor skolen som er årsaken, så har skolen plikt til å undersøke og sette inn aktiviteter så det ikke skal gå ut over elevens læringsmiljø. Skolen vil og få en plikt til å sette inn forebyggende tiltak inn mot enkelt elever som er særlig sårbare, skolen er videre pålagt å jobbe forbyggende innen psykisk helse, herunder selvmordforbygging.

Ungdomsklubben har fram til nå vært driftet av ildsjeler i Siljan. Disse har meldt inn at de ikke kan drive videre, og ungdomsklubben står uten voksenarbeider. Kommunen vil ikke ha mulighet til å ta overta frivillighetsarbeidet med drift av ungdomsklubb. Kommunen ser det imidlertid som en viktig oppgave å legge til rette for frivillig arbeid blant kommunens innbyggere.

Tabellen under viser et sammendrag av de strategiske endringene fra budsjett 2017 til budsjett 2018 på avdeling for oppvekst.

Funksjon	Avdeling for oppvekst	Endring 2018
2010	Øke foreldrebetaling, ref. statsbudsjett 2018	-75 000
2011	Redusert overføring til andre kommuner, private bhg.plass	-250 000
2011	Økte utgifter til IT-system	60 000
2012	Øke foreldrebetaling, ref. statsbudsjett 2018	-30 000
2020	Redusere 75 % fagarbeiderstilling Midtbygda	-385 000
2020	Refusjon for tillitsvalgt	-135 000
2020	Færre fosterbarn fra andre kommuner	140 000
2020	Øke 70 % stilling Siljan U. spesialtiltak	480 000
2020	Redusere 40 % vernepleierstilling Siljan U.	-260 000
2020	Økning 75 % stilling miljøarbeider i ett års engasjement, Siljan U	250 000
2022	Kombinasjonsklasse - redusert 1 plass i forhold til forbruk 2017	150 000
2130	Redusere 50 % pedagog Voksenopplæring	-340 000
2130	Redusert integreringstilskudd	196 000
2520	Redusert institusjonsplassering barnevern	-100 000

Helse

Regjeringens satsningsområder for helseområdet innenfor kommunens frie inntekter er for i år som i fjor, rusarbeid, forebyggende tiltak barn unge og familier. Det legges også sterke føringer fra regjeringen om kommunens mulighet for effektivisering av tjenesteproduksjonen og å se dette som en økonomisk styrking av budsjettet.

Økonomiplan 2018-21 satsningsområder er kun delvis bakt inn i rådmannens budsjettforslag som følge av den stramme økonomiske situasjonene kommunen er i.

Organisatorisk endring

Avdelingen har igjen fått tilført nytt tjenesteområde etter en ny omorganiseringsrunde. Denne gangen er det habiliteringstjenesten for personer under 18 år som er overført fra avdeling oppvekst til avdeling helse. Tidligere har avlastningstjenesten for personer under 18 år, skole og helsestasjonstjeneste samt rusarbeid blitt overført avdelingen.

Samlet sett har nå avdelingen ansvar for et bredt tjenesteområde. Det er derfor helt vesentlig at ved omorganiseringer så må det avsattes nok ressurser til at avdelingen blir satt i stand til å yte denne tjenesten på en faglig forsvarlig måte, særlig i en oppstartfase.

Habiliteringstjenesten

Tjenesten utfører et planmessig arbeid for at den som er funksjonshemmet pga. sykdom, skade eller lyte skal utvikle funksjonsevnen og eller mestringssevnen med sikte på størst mulig selvstendighet og livskvalitet på egne premisser. Ergoterapitjenester er en helt nødvendig deltjeneste i det kommunale habiliteringsarbeidet. Som tidligere omtalt i økonomiplan 2018-21 blir dette budsjettåret første hele driftsår for denne tjenesten. Avdelingen har ingen spisskompetanse eller ansatte avsatt til dette fagområdet. Derfor er det helt vesentlig at 100% ergoterapeutstilling som vedtatt opprettet i gjeldende økonomiplan blir effektivert. Rådmannen foreslår å utsette oppstart av ergoterapeut fra 01.07.2018.

Omsorgstønad og støttekontakt-avlønning settes lik grunnlønn assistentlønn uten opprykk og følger årlig lønnsvekst.

Rehabilitering

Fysioterapitjenesten er en sentral aktør i rehabiliteringsarbeidet. I forbindelse med igangsetting av ny sykehjemsavdeling er det avsatt eget treningsrom for fysioterapi. Lokalet er etablert i nær tilknytning til eksisterende sykehjem nettopp med tanke på en mer aktiv rehabilitering I gjeldende økonomiplan er det avsatt midler til en enkel ombygging av tilstøtende sykehjemsavdeling rettet til dette formålet. Det vil ikke få store konsekvenser om dette arbeidet blir forskjøvet noe i tid. Rådmannen foreslår å utsette dette arbeidet til 2019.

Psykisk helse og rusarbeid

Tjenesten er nå godt etablert og integrert i et samlet tjenestetilbud innenfor helse med samarbeidsarenaer både til NAV og oppvekstavdelingen. Dette sammen med godt samarbeid med Sykehuset Telemark, spesielt da distriktpsikiatrisk senter, følger tjenesten opp regjeringens intensjoner på dette fagfeltet. I tillegg er kommunal akutt plass psykisk helse og rus, kalt KAD-plass, integrert i virksomheten.

Avlastningstjenesten for personer under 18 år og bofelleskapet for ressurskrevende brukere

Avlastningstjenesten i kommunal regi utføres per i dag i leid privatbolig med personaloppfølging på dag og kveld samt våken nattvakt i avlastningsperiodene. I bofelleskapet er det en ledig leilighet. Denne ble i sin tid etablert og utstyrt som en avlastningsbolig. Enheten der har over tid stått ubenyttet. Bofelleskapet innehar god kompetanse innenfor miljøterapi. Bemanningen der og deres kompetanse i samarbeid med avlastningstiltaket vil kunne gi en faglig styrkning for begge tjenesteområdene. En slik omorganisering vil måtte ta høyde for at kjent personell må følge med tiltaket, men vil likevel kunne frigi cirka et årsverk. Dersom det skulle være behov av en mer avskjerming mellom avlastningstjenesten og bofelleskapet vil dette la seg gjøre med en enkel ombygging. Rådmannen foreslår fysisk å flytte tiltaket over til bofelleskapets for en samlokalisering av dette tjenestetilbudet inn i eksisterende avlastningsleilighet i bofelleskapet.

Avlastningstjenesten i privat regi er et tiltak som kommunen benytter særlig innrettet for barn der foreldrene har tyngende omsorgsoppgaver. Dette er et lavterskeltilbud som utføres i private hjem der det fra kommunen ytes en relativ lav kompensasjon for dette arbeidet. Landets kommuner ble i november

varslet om at det er fremforhandlet ny særavtale som omhandler endret tilsetningsforhold for avlastere med endret avlønningsprofil. I sum betyr dette en betydelig kostnadsøkning for kommunen da det nå er fastsatt en fast timepris ca. 3 ganger dyrere en nåværende ordning. Administrativt vil det bli større personalomkostninger med tanke på tilsettinger, ferie avløsning, oppdekking av sykefravær osv. I sum vil konsekvensen kunne bli å tilby færre denne forebyggende ordningen.

Sykehjem

Budsjettåret blir første hele driftsår for ny sykehjemsfløy. Det er i tillegg igangsatt drift av dagsenter. Dette tjenestetilbudet blir i hovedsak drevet som et tverrfaglig tjenestetilbud der både aktivtør, fysioterapeut og frivillige samarbeider. Det berømmes spesielt de frivilliges innsats i helseavdelingen. Både for den frivillige selv og avdelingen er dette arbeidet helsefremmende.

Sykehjemmet har etter utbyggingen nå flere pasientplasser. Dette er i tråd med en langsiktig planlegging av at det vil bli økende antall eldre som vil ha flere og mer sammensatte lidelser som kommunen må ta ansvar for. Det vil derfor en periode fremover tidvis være noe ledig kapasitet på sykehjemsplasser. Skien kommunen har behov for å leie sykehjemsplasser. Vi vil derfor tilby sykehjemsplasser i den grad vi har ledig kapasitet. Dersom det skulle bli en merinntekt av en viss størrelsesorden vil denne brukes til en eventuell tidligere oppstart av ergoterapistillingen.

I tillegg til tidligere styrket bemanning ved sykehjemmet er grunnbemanningen i helgene for budsjettåret blitt styrket, den er innført felles nattjeneste mellom sykehjemmet og bofelleskapet, samt at en renholdsstilling er blitt tilført avdelingen fra avdeling for samfunn som nå inngår i vanlig drift ved sykehjemmet.

Budsjettåret blir første hele driftsår med ny lederstruktur da det nå er to fagledere som er helhetlig ansvarlig for tjenestene forebyggende tjenester og pleie og omsorg. I den forbindelse foreslår rådmannen å redusere nå ubesatt stilling som samhandlingsleder i avdelingen. Det foreslås videre å redusere utstyr og inventar kontoen på sykehjemmet. Det informeres at dette vil være vanskelig å kunne klare seg uten nødvendig utstyr dersom dette må erstattes ved vanlig driftsslitasje.

Velferdsteknologi

Den teknologiske utviklingen innen helserelatert virksomhet er økende. Avdelingens fagdataprogram utvikles stadig med nye funksjoner som må implementeres, læres, utvikles og vedlikeholdes. Gjennom forskrift må avdelingen nå selv utføre oppgaver innenfor egenbetaling ordningen som tidligere ble utført av NAV. Dette krever igjen nye tilganger og moduler innenfor fagdataprogrammet. Ved sykehjemmet og bofelleskapet er nytt sykesignalanlegg etablert og tatt i bruk i fullskalaversjon. Systemet gjør pasientkommunikasjonen mer effektiv og gir mange muligheter for utvidelse etter hvilken pasientkategori som er innlagt. Trygghetsalarmer skifter den teknologiske plattformen fra analog til digital. Dette muliggjør et betydelig bedre pasienttilbud til hjemmeboende brukere ved at nye kommunikasjonsformer etableres. I tillegg startes opp elektronisk basert journalsystem kalt Cosdoc+ i hjemmetjenesten. Dette vil være med på å effektivisere arbeidet for hjemmesykepleien.

I Grenland foregår det et utstrakt interkommunalt arbeid i utviklingen av digitale tjenester til pasientgruppen innenfor helse/pleie og omsorg. Det forventes at avdelingen aktivt deltar i dette arbeidet. Summen av dette er at velferdsteknologi som begrep er en kostnad vi må ta innover oss da med tanke på lisenser, programvareoppdatering, opplæring og deltakelse i utvikling.

Beredskap

Avdelingen fokuserer nå mer på beredskapsarbeidet innenfor fagområde helse. Endrede klimatiske forhold skaper større risiko eksempelvis for lengre perioder med strømutfall, flom eller større snøfall. Likeså smitteberedskapen i forhold til smitteutbrudd lokalt eller pandemisk. Forebyggende skole og

helsestasjonstjeneste vil for budsjettåret som et forebyggende tiltak tilby vaksinasjon til ansatte som arbeider med pasienter i risikogrupper. Beredskapsarbeidet vektlegges ved at dette fast drøftes på ledermøter. Kostnader i forbindelse med beredskap dekkes over ordinært driftsbudsjett.

Tabellen under viser et sammendrag av de strategiske endringene fra budsjett 2017 til budsjett 2018 på avdeling for helse.

Funksjon	Avdeling for helse	Endring 2018
2320	Økning tjenestekjøp helsestasjon for ungdom og jordmortjeneste	20 000
2321	Reduksjon innkjøp inventar og utstyr, forebyggende	-98 000
2342	Økning ergoterapeutstilling 100 % - halvtårsvirkning i 2018	345 000
2420	Øke utgift krisesenter	36 000
2530	Øke 60 % stilling ifm ny sykehjemsavdeling	300 000
2530	Redusert samhandlingskoordinator 50 %	-430 000
2530	Øke 60 % husøkonom, overflyttet fra Samfunnsavdelingen	340 000
2530	Utsette innkjøp av transportabel personheis	-50 000
2530	Øke brukerbetaling	-50 000
2531	Omorganisering avlastningstiltak	-652 000
2540	Øke veldferdsteknologi, hjemmetjenesten	200 000
2540	Økning interkommunal avtale 110 - sentral	100 000
2541	Omorganisering bofellesskap	-175 000
2541	Reduksjon refusjon fra staten vedr. ressurskrevende brukere	300 000

Samfunn

Planbehandling

Konsulentbistand er økt til kr 250 000 på grunn av arbeid med ny kommuneplan er planlagt startet opp i 2018. Inntekter for plangebyr er budsjettert til kr 140 000. Dette forutsetter at arbeid med ny reguleringsplan for nytt boligfelt blir slutført, eller at det blir gjennomført annen reguleringsplanlegging i privat regi i løpet av 2018.

Kart og oppmåling

Som følge av at avtalen med samarbeidskommunene er revidert vil utgiften til denne avtalen øke med 75 000 kr. Det er krav om en sentral installasjon av kartløsninger og dette medfører en utgift på 50 000 kr. Dette er et forhold som vil gjelde alle kommuner.

Produksjon av vann

Det er installert nytt datasystem for registrering og drift av ledningskart og dette har medført økte IT-lisenser med kr 56 000.

Vedlikehold og utvikling

Flere vedlikeholdsprosjekter er utsatt som følge av kommunens økonomiske situasjon. I vedtatt økonomiplan er følgende driftstiltak for 2018 tatt ut av forslag til budsjett:

Bytte vinduer, dører og port på Tudal kr 160 000.

Oppgradering av uteområdet på Loppedåpan kr 150 000.

Maling utvendig Øverbøstua kr 150 000.

Prosjektstøtte Siljan idrettshall kr 225 000.
Det er ikke satt av midler til lekeplassutstyr i 2018.

Beredskap mot brann og andre ulykker

Kostnadsøkning i avtalen med Skien kommune med kr 245 000.

Barnehagebygg

Som følge av usikker fremtid for barnehagen i Opdalen er det ikke lagt inn midler til datalinjer.

Skolelokaler

Linjeleie fiber til Midtbygda skole og Loppedåpan barnehage er lagt inn med kr 24 000.

Tabellen under viser et sammendrag av de strategiske endringene fra budsjett 2017 til budsjett 2018 på avdeling for samfunn.

Funksjon	Avdeling for samfunn	Endring 2018
1204	Økning utgift interkommunalt samarbeid ITG	200 000
2210	Redusere 40 % renholdsstilling, overført til avdeling for helse	-225 000
2210	Redusere vedlikehold bygninger	-70 000
2220	Redusere vedlikehold bygninger	-100 000
2610	Redusere 20 % renholdsstilling, overført til avdeling for helse	-115 000
2610	Økning strømutgifter ny sykehjemsfløy	140 000
2610	Redusere vedlikehold bygninger	-66 000
2652	Økning husleieinntekter	-439 000
3010	Øke konsulentbistand til kommuneplan	250 000
3010	Øke plansaksgebyrer	-140 000
3030	Økning utgifter til Geodatasamarbeid	125 000
3320	Port og vinduer Tudal utsatt til 2019	-160 000
3350	Redusere vedlikehold av utstyr til lekeplasser	-100 000
3380	Økning avtale 110 - sentral og feietjeneste	58 000
3380	Redusere gebyr, brannforebygging	40 000
3390	Økning brannberedskapsavtale	245 000
3860	Redusere vedlikehold kulturbygg	-155 000

Økonomiplan 2018 - 2021 til budsjett 2018

Tabellen under viser hvilke av investeringsprosjektene som ble vedtatt i økonomiplanen fra 2018 – 2021 som er innarbeidet i budsjett 2018. Tall i 1000.

Investeringsprosjekter 2018			Utgifter		Inntekter	
Ansvar	Funksjon	Prosjektnavn	Øk.plan	Innarbeidet i b18	Øk.plan	Innarbeidet i b18
1	1209	Oppfølging av plan for digitalisering	100	100		
1	1209	ITG	200	200		
1	1209	Oppgradering sak og arkivsystem	250	-		
1	1209	Oppgradering hjemmeside	100	100		
2	2022	IKT grunnskole, barnehage og voksenopplæringen	700	700		
3	2540	Digitale trygghetsalarmer	150	150		
4	1204	IT kostnader Disaster Recovery site	450	450		
4	1300	Oppgradering etter brannvurdering kommunehuset	500	500		
4	1300	Reasfaltere og utvide parkering ved kommunehuset	250	-		
4	2210	Lekeapparater Loppedåpan	200	-		
4	2210	Brannvinduer Loppedåpan barnehage	200	200		
4	2210	Opprusting Opdalen barnehage - barnehageprosjekt	6 500	6 500		
4	2220	Ny parkerings- og trafikk-løsning ved MB skole	2 000	2 000	-1 500	-1 500
4	2650	Sprinkle loft bofellesskapet	125	125		
4	3010	Reguleringsplan nytt boligfelt	250	250		
4	3320	Asfaltering	300	300		
4	3320	Utskifting av HQL gatelysarmatur	120	120		
4	3320	Gatelys Saga	150	-		
4	3320	Finansiering Bypakka	720	720		
4	3500	Oppgradering Siljan renseanlegg	600	600		
	Sum		13 865	13 015	-1 500	-1 500

Tabellen under viser hvilke av driftstiltak som ble vedtatt i økonomiplanen fra 2018 – 2021 som er innarbeidet i budsjett 2018. Tall i 1000.

Driftstiltak 2018			Utgifter		Inntekter	
			Øk.plan	Innarbeidet i b18	Øk.plan	Innarbeidet i b18
Ansvar	Funksjon					
15	2421	Reduserte kostnader vedr. flyktninger	-588	-500		
23	2022	Kvalifiseringsklassen VGS, tre plasser - kun påbegynte	225	150		
24	2020	Spesialtiltak 70 % stilling	480	480		
24	2020	80 % miljøarbeider SUS - 75 % ett års engasjement fra 1/8	552	250		
26	2010	Morsmålsass. 20 % barnehage	80	-		
26	2010	Omstrukturering av barnehagetilbudet	-850	-850		
30	2530	Styrket bemanning nytt sykehjem	300	300		
30	2530	Ombygge en avd til rehabiliteringavd	100	-		
30	2530	Økt driftskostnader velferdsteknologi	200	200		
30	2540	Ekstra utgifter ny 110 sentral	100	100		
31	2411	Ergoterapitjeneste - lovpålagt - halvårsvirkning	690	345		
32	2541	Red. inntekt ressurskrevende brukere			200	300
35	2531	Økt kommunal avlastning - privat avlaster avviklet	250	-		
12	1204	Økte kostnader ITG	200	200		
40	3010	Utarbeidelse av kommuneplan	500	250		
41	3320	Bytte vinduer, dører og port Tudal	160	-		
45	2210	Oppgradering av uteområdet L.dåpan	150	-		
45	2652	Økte husleier			-768	-432
45	3860	Maling utvendig Øverbøstua	150	-		
46	3850	Prosjektstøtte Siljan idrettshall	250	-		
	Sum		2 949	925	-568	-132

Driftsbudsjettet (Budsjettskjema 1A)					
	Tekst	Art	Budsjett 2018	Budsjett 2017	Regnskap 2016
1	Skatt på inntekt og formue	870	-57 873 000	-53 872 000	-54 287 972
2	Ordinært rammetilskudd	800	-78 473 000	-78 808 000	-77 262 000
3	Skatt på eiendom	874	-7 620 000	-7 620 000	-7 607 797
4	Andre direkte eller indirekte skatter	877			
5	Andre generelle statstilskudd	810	-9 535 000	-10 628 000	-10 322 861
6	Sum frie disponible inntekter		-153 501 000	-150 928 000	-149 480 630
7	Renteinntekter og utbytte	900	-1 643 000	-2 043 000	-2 266 433
8	Gevinst finansielle instrumenter	909			0
8	Renteutgifter, provisjoner og andre finansutg.	500	2 131 000	2 091 000	2 278 540
10	Tap finansielle instrumenter	509			
9	Avdrag på lån	510	4 800 000	5 670 000	4 718 779
10	Netto finansinntekter/-utgifter		5 288 000	5 718 000	4 730 885
11	Til dekning av tidl. års regnsk. merforbruk	530			
12	Til ubundne avsetninger	54			14 393 405
13	Til bundne avsetninger	55			1 080 510
14	Bruk av tidl. års regnsk. mindreforbruk	930			-14 393 405
15	Bruk av ubundne avsetninger	94	-4 094 000	-518 000	-1 447 000
16	Bruk av bundne avsetninger	95			-346 124
17	Netto avsetninger		-4 094 000	-518 000	-712 614
18	Overført til investeringsbudsjett	570			0
19	TIL FORDELING DRIFT		-152 307 000	-145 728 000	-145 462 359
20	Sum fordelt til drift		152 307 000	145 728 000	129 418 827
21	Merforbruk/mindreforbruk = 0		0	0	-16 043 532
Budsjettskjema 1B					
Til fordeling drift (fra budsjettskjema 1A)					
1	Administrasjon		14 911 000	13 603 000	5 905 800
2	Oppvekst		61 730 000	60 134 000	56 903 298
3	Helse		44 826 000	43 078 000	37 320 542
4	Samfunn		23 643 000	22 268 000	22 402 382
5	NAV		7 197 000	6 645 000	6 886 805
Sum drift fordelt på rammeområde			152 307 000	145 728 000	129 418 827

Investeringsbudsjettet (Budsjettskjema 2A)					
	Tekst	Art	Budsjett 2018	Budsjett 2017	Regnskap 2016
1	Investeringer i anleggsmidler	01-49	48 015 000	11 960 000	50 310 702
2	Kjøp av aksjer og andeler	520	500 000	460 000	459 045
3	Utlån og forskutteringer	520	300 000	300 000	
4	Avdrag på lån	510	20 000	20 000	596 097
5	Avsetninger	540			0
6	Årets finansieringsbehov		48 835 000	12 740 000	51 365 844
7	<i>Finansiert slik:</i>				
8	Bruk av lånemidler	910	-35 300 000	-3 818 000	-22 301 602
9	Inntekter fra salg av anleggsmidler	670			-4 416 411
10	Tilskudd til investeringer	810	-1 500 000	-1 000 000	-11 454 000
11	Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	920	0	-20 000	-1 146 880
12	Merverdiavgiftskompensasjon	720	-9 459 000	-2 432 000	-7 732 328
13	Andre inntekter	929			- 255 000
13	Sum ekstern finansiering		-46 259 000	-7 270 000	-47 306 221
14	Overført fra driftsbudsjettet	970			0
15	Bruk av avsetninger	940	-2 576 000	-5 470 000	-4 059 622
16	SUM FINANSIERING		-48 835 000	-12 740 000	-51 365 844
17	Udekket/udisponert = 0		0	0	0
Budsjettskjema 2B					
Til investeringer i anleggsmidler (fra budsjettskjema 2A)					
1	Administrasjon		1 350 000	1 010 000	1 074 794
2	Oppvekst		700 000	500 000	579 303
3	Helse		470 000	320 000	596 097
4	Samfunn		46 315 000	10 910 000	49 115 650
5	NAV		0	0	0
Sum investeringer i anleggsmidler fordelt på rammeomr.			48 835 000	12 740 000	51 365 844

Økonomisk oversikt - Drift (Budsjettskjema 3)				
Tekst	Art	Budsjett 2018	Budsjett 2017	Regnskap 2016
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	600-619	-6 470 000	-6 245 000	-6 716 692
Andre salgs- og leieinntekter	620-670	-13 793 000	-12 579 000	-11 445 202
Overføring med krav til motytelse	700-770	-10 429 000	-9 796 000	-17 596 373
Rammetilskudd fra staten	800	-78 473 000	-78 808 000	-77 262 000
Andre statlige overføringer	810	-9 535 000	-10 628 000	-10 322 861
Andre overføringer	830-850+880-890	-255 000		-1 116 670
Inntekts- og formueskatt	870	-57 873 000	-53 872 000	-54 287 972
Eiendomsskatt	874	-7 620 000	-7 620 000	-7 607 797
Andre direkte og indirekte skatter	877	0	0	0
Sum driftsinntekter	B	-184 448 000	-179 548 000	-186 355 566
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	010-080+160-165	100 655 000	96 522 000	94 066 449
Sosiale utgifter	090-099	29 291 000	27 404 000	24 692 000
Kjøp varer og tj. inngår kom. tj.prod.	100-289-160-165	24 095 000	23 443 000	23 089 946
Kjøp varer og tj. erst. kom. tj.prod.	300-380	16 891 000	15 172 000	12 346 647
Overføringer	400-490	12 302 000	11 787 000	12 398 639
Avskrivninger	590	7 361 000	7 009 000	7 008 369
Fordelte utgifter	690+(290-790)			- 299 918
Sum driftsutgifter	C	190 595 000	181 337 000	173 302 132
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	D=B-C	6 147 000	1 789 000	-13 053 434
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	900-905	-1 643 000	-2 043 000	-2 266 433
Gevinst finansielle instrumenter	909			0
Mottatte avdrag på utlån	920	0	0	0
Sum eksterne finansinntekter	E	-1 643 000	-2 043 000	-2 266 433
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	500	2 131 000	2 091 000	2 278 540
Tap finansielle instrumenter	509			
Avdrag på lån	510	4 800 000	5 670 000	4 718 779
Sosial- og næringslån	520	20 000	20 000	0
Sum eksterne finansutgifter	F	6 951 000	7 781 000	6 997 319
Resultat eksterne finanstransaksj.	G=E-F	5 308 000	5 738 000	4 730 885
Motpost avskrivninger	990	-7 361 000	-7 009 000	-7 008 369
Res. før int.fin.transaksjoner	I	4 094 000	518 000	-15 330 918
NETTO DRIFTSRESULTAT		4 094 000	518 000	-15 330 918

Interne finanstransaksjoner				
Bruk tidl. års regnsk. mindreforbruk	930			-14 393 405
Bruk av disposisjonsfond	940	-4 094 000	-518 000	-1 447 000
Bruk av bundne fond	950			- 346 124
Sum bruk av avsetninger	J	-4 094 000	-518 000	-16 186 529
Overført til investeringsbudsjettet	570	0	0	0
Avsatt til dekn. tidl. års merforbruk	530	0	0	0
Avsatt til disposisjonsfond	540	0	0	14 393 405
Avsatt til bundne fond	550	0	0	1 080 510
Sum avsetninger	K	0	0	15 473 915
Regnsk. merforbruk/mindreforbruk	L=I+J-K	0	0	-16 043 532
Udekket/udisponert		0	0	0

Økonomisk oversikt - Investering (Budsjettskjema 4)				
Tekst	Art	Budsjett 2018	Budsjett 2017	Regnskap 2016
Inntekter				
Salg av driftsmidler og fast eiendom	660-670	0	0	-4 416 411
Andre salgsinntekter	600-650	0	0	- 255 000
Overføringer med krav om motytelse	700-770	0	0	- 550 783
Merverdiavgiftskompensasjon	720	-9 459 000	-2 432 000	-7 732 328
Statlige overføringer	800-810	-1 500 000	-1 000 000	-11 454 000
Andre overføringer	830-899	0	0	0
Renteinntekter og utbytte	900-905	0	0	0
SUM INNTEKTER	L	-10 959 000	-3 432 000	-24 408 522
Utgifter				
Lønnsutgifter	010-089+160-165	0	0	535 832
Sosiale utgifter	090-099	0	0	172 270
Kjøp varer og tj. inngår kom. tj.prod.	100-285-160-165	47 295 000	11 960 000	41 870 272
Kjøp varer og tj. erst. kom. tj.prod.	300-380	0	0	0
Overføringer	400-490	720 000	0	7 732 328
Renteutgifter og omkostninger	500	0	0	
Fordelte utgifter	690+(290-790)	0	0	
SUM UTGIFTER	M	48 015 000	11 960 000	50 310 702
Finansieringstransaksjoner				
Avdrag på lån	510	20 000	20 000	596 097
Utlån	520	300 000	300 000	0
Kjøp av aksjer og andeler	529	500 000	460 000	459 045
Dekning av tidligere års merforbruk	530	0	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond	548	0	0	0
Avsatt til bundne fond	550	0	0	0
Sum finanstransaksjoner/ut	N	820 000	780 000	1 055 142
FINANSIERINGSBEHOV	O=M+N-L	37 876 000	9 308 000	26 957 322
Bruk av lån	910	-35 300 000	-3 818 000	-22 301 602
Mottatte avdrag på utlån	920	0	-20 000	- 596 097
Salg av aksjer og andeler	929	0	0	0
Overført fra driftsregnskapet	970	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	940	-2 576 000	-5 470 000	-3 634 622
Bruk av ubundne investeringsfond	948	0	0	- 425 000
Bruk av bundne fond	950	0	0	
SUM FINANSIERING	R	-37 876 000	-9 308 000	-26 957 322
Udekket/udisponert	S=O-R	0	0	0

Investeringsbudsjett

Art	Funksj. Funksjon (T)	Prosjekt Prosjekt (T)	Budsjett 2018	Budsjett 2017	Regnskap 2016
20030	1204 IT-kontor	1801 IT kostnader Disaster Recovery Site	450 000		
20030	1209 Fellesfunksjoner	1501 Oppfølging av plan for digitalisering	100 000	100 000	
20030	1209 Fellesfunksjoner	1700 Oppgradering hjemmeside	100 000	250 000	
20029	1209 Fellesfunksjoner	1711 ITG	200 000	200 000	
	1209 Fellesfunksjoner			550 000	615 749
23040	1300 Administrasjonslokaler	1701 Oppgradering kommunehus etter b	500 000	1 500 000	
	1300 Administrasjonslokaler			1 500 000	198 881
	1301 Drift av helse- og sosialsenter				
	1301 Drift av helse- og sosialsenter				442 500
52900	1720 Pensjon	1702 Kjøp av aksjer og andeler	500 000	501 000	
	1720 Pensjon			501 000	459 045
	2020 Grunnskole				
	2020 Grunnskole				179 303
20030	2022 Felles Grunnskole	1703 IT-grunnskole, barnehage og vokser	700 000	500 000	
	2022 Felles Grunnskole			500 000	400 000
23040	2210 Barnehagelokaler	1614 Ny Skogloppa		3 662 000	
23040	2210 Barnehagelokaler	1704 Brannspjeld og kobling mot brannal	200 000	360 000	
23040	2210 Barnehagelokaler	1705 Vognskjul Opdalen		250 000	
23040	2210 Barnehagelokaler	1803 Barnehageprosjekt	6 500 000		
	2210 Barnehagelokaler			4 272 000	956 053
23050	2220 Skolelokaler	7 SUS		7 853 000	
23050	2220 Skolelokaler	1706 Ventilasjonsanlegg voksenopplæringa		350 000	
	2220 Skolelokaler			8 203 000	4 028 201
	2540 Pleie og omsorg i hjemmet	1800 Digitale tryggehtsalarmer	150 000		
	2540 Pleie og omsorg i hjemmet				
23050	2610 Drift av sykehjemlokaler	1309 Utvidelse av sykehjem		9 584 000	
	2610 Drift av sykehjemlokaler			9 584 000	23 355 705
23050	2651 Drift av bofellesskap	1805 Sprinkle loft bofellesskap	125 000		
	2651 Drift av bofellesskap				
23040	2652 Boliger til utleie	1607 Kjøp av flyktningeboliger		5 215 000	
28500	2652 Boliger til utleie	1607 Kjøp av flyktningeboliger		16 295 000	
	2652 Boliger til utleie			21 510 000	5 899 953
51010	2830 Startlån	0 Ingen prosjektspesifisering	20 000	20 000	
52010	2830 Startlån	0 Ingen prosjektspesifisering	300 000	300 000	
	2830 Startlån			320 000	596 097
27000	3010 Plansaksarbeid	1806 Reguleringsplan nytt boligfelt	250 000		
	3010 Plansaksarbeid				
23040	3150 Utbyggingsområder for boliger	1215 Heiveien boligfelt		1 421 000	
23039	3150 Utbyggingsområder for boliger	1608 Heiveien boligfelt trinn II		2 488 000	
23040	3150 Utbyggingsområder for boliger	1808 Heiveien boligfelt trinn III	35 000 000		
	3150 Utbyggingsområder for boliger			3 909 000	9 081 792
55010	3200 Næringsavfall og renovasjonsmater	0 Ingen prosjektspesifisering		100 000	
	3200 Næringsavfall og renovasjonsmater			100 000	

Art	Funksjon (T)	Prosjekt	Prosjekt (T)	Budsjett 2018	Budsjett 2017
28000	3250 Tilrettelegging og bistand for næringslivet	1712	Erverv av areal i Siljan sentrum		2 320 000
	3250 Tilrettelegging og bistand for næringslivet				2 320 000
23040	3320 Kommunale veier, miljø- og trafikk	1409	Asfaltering	300 000	300 000
23050	3320 Kommunale veier, miljø- og trafikk	1605	Utskiftning av HQL gatelysarmatur	120 000	120 000
23040	3320 Kommunale veier, miljø- og trafikk	1617	Opparbeidelse vei ny butikk		1 900 000
23040	3320 Kommunale veier, miljø- og trafikk	1804	Ny parkerings- og trafikkløsning vei	2 000 000	
40000	3320 Kommunale veier, miljø- og trafikk	1807	Finansiering Bypakka	720 000	
	3320 Kommunale veier, miljø- og trafiksikkerhetstilt				2 320 000
					962 674
27000	3351 Samfunnsutvikling	112	Sentrumsprosjektet		1 257 000
23040	3351 Samfunnsutvikling	1708	Fiber Øverbøstua, Opdalen og Austad		1 000 000
	3351 Samfunnsutvikling				2 257 000
	3450 Distribusjon av vann				367 077
	3450 Distribusjon av vann				1 152 626
23050	3500 Avløpsrensing	1412	Sanering ledningsnett		1 877 000
23050	3500 Avløpsrensing	1709	Oppgradering Siljan renseanlegg	600 000	450 000
	3500 Avløpsrensing				2 327 000
	3530 Kloaknett				1 162 564
	3530 Kloaknett				1 152 626
23040	3540 Tømming av slamavskillere, septikta	113	Slamdeponi		307 000
	3540 Tømming av slamavskillere, septiktanker o.l.				307 000
	3550 Innsamling, gjenvinning og sluttbeh. av avfall				
	3550 Innsamling, gjenvinning og sluttbeh. av avfall				255 000
23040	3860 Kulturbygg	1710	Sentrumsbygg		2 000 000
	3860 Kulturbygg				2 000 000
			SUM INVESTERINGER 2018	48 835 000	62 480 000
					51 365 844
	Statlige overføringer				
81000	3320 Statlige overføringer, prosjekt 1804			-1 500 000	
	Sum			-1 500 000	-12 912 000
	Kompensasjon for merverdiavgift, 80				
72900	8410 Refusjon moms påløpt i investeringsregnskapet			-9 459 000	
	Sum			-9 459 000	-6 338 000
91010	2830 Husbanken (startlån)			-300 000	
91020	8701 Bruk av lån			-35 000 000	
	Sum			-35 300 000	-26 531 000
	Interne finansieringstransaksjoner, 80				
	8800 Bruk av disposisjonsfond			-2 576 000	-9 316 000
	8800 Bruk av ubundne investeringsfond				-7 383 000
	Sum			-2 576 000	-16 699 000
			SUM FINANSIERING	-48 835 000	-62 480 000
					-51 365 844

Driftsbudsjett

Funksjon	Funksjon(T)	Ansvar	Ansvar(T)	Budsjett 2018	Budsjett 2017	Regnskap 2016
1200	Rådmannskontor	10	Rådmann	1 518 000	1 465 000	1 560 769
1203	Oppvekstadministrasjon	10	Rådmann	755 000	717 000	906 836
1206	Helseadministrasjon	10	Rådmann	732 000	701 000	883 838
1207	Samfunnsadministrasjon	10	Rådmann	733 000	701 000	878 929
		10	Rådmann	3 738 000	3 584 000	4 230 372
1100	Revisjon	11	Administrasjon	362 000	494 000	366 611
1201	Servicekontor	11	Administrasjon	2 474 000	2 377 000	1 426 739
1202	Økonomikontor	11	Administrasjon	4 085 000	3 938 000	4 020 196
1205	Kompetanseheving	11	Administrasjon	201 000	203 000	2 446
1208	Personalkontor	11	Administrasjon	2 046 000	2 299 000	1 811 057
1209	Fellesfunksjoner	11	Administrasjon	4 522 000	4 265 000	420 213
3391	Beredskap/kriseteam	11	Administrasjon	243 000	240 000	255 224
3920	Andre religiøse formål	11	Administrasjon	297 000		
		11	Administrasjon	14 230 000	13 816 000	8 302 486
1700	Premieavvik	80	Økonomi	-2 693 000	-4 154 000	-1 629 094
1710	Amortiering av tidligere års	80	Økonomi	1 158 000	937 000	740 490
1720	Pensjon	80	Økonomi	-547 000	-	50 277
1730	Premiefond	80	Økonomi		-	-2 146 950
		80	Økonomi	-2 082 000	-3 217 000	-2 985 277
1204	IT-kontor	12	IKT	1 928 000	1 704 000	594 403
1209	Fellesfunksjoner	12	IKT		-	3 791
		12	IKT	1 928 000	1 704 000	598 194
3250	Tilrettelegging og bistand fc	13	Næring	615 000	615 000	592 196
		13	Næring	615 000	615 000	592 196
3900	Den norske kirke	14	Menighetskontor	2 272 000	2 255 000	2 210 000
3930	Gravplasser	14	Menighetskontor	250 000	262 000	262 000
		14	Menighetskontor	2 522 000	2 517 000	2 472 000
2421	Flyktningarbeid	15	NAV	773 000	870 000	897 825
2423	Sosialt forebyggende arbeid	15	NAV	644 000	642 000	568 766
2750	Introduksjonsordningen	15	NAV	3 075 000	2 775 000	2 618 697
2760	Kvalifiseringsordningen	15	NAV	900 000	700 000	622 010
2810	Økonomisk sosialhjelp	15	NAV	775 000	528 000	698 045
2811	Økonomisk hjelp til flyktnin	15	NAV	1 030 000	1 130 000	1 481 462
		15	NAV	7 197 000	6 645 000	6 886 805
2130	Voksenopplæring	20	Voksenopplæring	1 013 000	1 041 000	844 363
		20	Voksenopplæring	1 013 000	1 041 000	844 363
2020	Grunnskole	21	Midtbygda skole	19 711 000	18 789 000	18 185 672
2150	Skolefritidsordning	21	Midtbygda skole	1 028 000	1 156 000	1 083 824
2230	Skoleskyss	21	Midtbygda skole	921 000	921 000	510 500
		21	Midtbygda skole	21 660 000	20 866 000	19 779 997
2022	Felles Grunnskole	23	Felles grunnskole	3 120 000	2 907 000	2 884 163
		23	Felles grunnskole	3 120 000	2 907 000	2 884 163
2020	Grunnskole	24	Siljan ungdomsskole	12 251 000	11 292 000	10 163 303
2230	Skoleskyss	24	Siljan ungdomsskole		-	220 713
		24	Siljan ungdomsskole	12 251 000	11 292 000	10 384 016

Funksjon	Funksjon(T)	Ansvar	Ansvar(T)	Budsjett 2018	Budsjett 2017	Regnskap 2016
	2021 PP-tjeneste	25	Forebygging	1 853 000	1 669 000	1 659 391
	2320 Forebygging, skole- og helse	25	Forebygging		-	1 101 111
	2332 Forebyggende tiltak barn og	25	Forebygging	159 000	159 000	236 042
	2342 Rehabilitering barn og unge ur	25	Forebygging	-	1 032 000	824 899
	2531 Avlastningstiltak Saga 15	25	Forebygging		-	19 400
		25	Forebygging	2 012 000	2 860 000	3 840 843
	2010 Kommunale barnehager	26	Barnehage	9 272 000	9 963 000	14 579 725
	2011 Barnehagemyndighet	26	Barnehage	1 126 000	712 000	710 699
	2012 Opdalen barnehage	26	Barnehage	4 736 000	4 805 000	-
	2110 Styrket barnehagetilbud	26	Barnehage	1 552 000	1 559 000	1 129 157
		26	Barnehage	16 686 000	17 039 000	16 419 581
	2440 Barnevernstjeneste	27	Barnevern	2 303 000	1 833 000	1 786 040
	2510 Barnevernstiltak når barnet	27	Barnevern	355 000	325 000	310 081
	2520 Barnevernstiltak når barnet	27	Barnevern	1 338 000	1 438 000	834 259
		27	Barnevern	3 996 000	3 596 000	2 930 381
	3830 Kulturskole	28	Kulturskole	561 000	533 000	567 132
		28	Kulturskole	561 000	533 000	567 132
	1802 Eldreråd	30	Pleie	-	49 000	27 480
	1804 Råd for funksjonshemmede	30	Pleie	-	17 000	8 427
	2341 Aktivisering og servicetjene	30	Pleie	22 000	22 000	16 010
	2530 Pleie, omsorg, Siljan sykehj	30	Pleie	20 982 000	21 176 000	19 285 589
	2540 Pleie, omsorg, hjelp i hjemr	30	Pleie	6 810 000	5 748 000	4 480 797
		30	Pleie	27 814 000	27 012 000	23 818 304
	2330 Forebyggende arbeid innen	31	Lege- og fysioterapi	-	117 000	125 245
	2410 Diagnose og behandling	31	Lege- og fysioterapi	3 636 000	3 510 000	3 573 926
	2411 Fysioterapi	31	Lege- og fysioterapi	1 661 000	1 653 000	1 680 035
	2560 Akutthjelp helse- og omsorg	31	Lege- og fysioterapi	612 000	612 000	540 000
		31	Lege- og fysioterapi	5 909 000	5 892 000	5 919 206
	2342 Rehabilitering barn og unge ur	32	Hablitering	1 423 000		
	2531 Avlastningstiltak Saga 15	32	Hablitering	1 060 000		
	2541 Bofellesskap	32	Hablitering	4 406 000		
	2730 Sysselsetting	32	Hablitering	315 000		
		32	Hablitering	7 204 000	-	-
	1802 Eldreråd	33	Samfunnsansvar	49 000		
	1804 Råd for funksjonshemmede	33	Samfunnsansvar	17 000		
	2331 Forebyggende arbeid psykisk	33	Samfunnsansvar	-	697 000	30 980
	2333 Folkehelse	33	Samfunnsansvar	-	175 000	26 169
	2422 Alkoholomsetning og server	33	Samfunnsansvar		-	-11 449
	2830 Startlån	33	Samfunnsansvar	24 000		
		33	Samfunnsansvar	90 000	872 000	45 700

Funksjon	Funksjon(T)	Ansvar	Ansvar(T)	Budsjett 2018	Budsjett 2017	Regnskap 2016
	2320 Forebygging, skole- og helse	34	Forebygging helse	1 973 000	-	-
	2330 Forebyggende arbeid innen	34	Forebygging helse	119 000	-	-
	2331 Forebyggende arbeid psyki	34	Forebygging helse	594 000	-	-
	2333 Folkehelse	34	Forebygging helse	172 000	-	-
	2420 Sosialt forebyggende arbeic	34	Forebygging helse	902 000	-	-
	2430 Tiltak for rusmiddelmissbruk	34	Forebygging helse	149 000	-	-
	2541 Bofellesskap	34	Forebygging helse	-	4 280 000	4 001 439
		34	Forebygging helse	3 909 000	4 280 000	4 001 439
	2531 Avlastningstiltak Saga 15	35	Avlastningsbolig	-	1 712 000	1 620 157
		35	Avlastningsbolig	-	1 712 000	1 620 157
	2340 Aktivisering av personer me	36	Omsorg	-	122 000	155 528
	2420 Sosialt forebyggende arbeic	36	Omsorg	-	804 000	712 811
	2430 Tiltak for rusmiddelmissbruk	36	Omsorg	-	163 000	11 935
	2730 Sysselsetting	36	Omsorg	-	315 000	310 366
	2830 Startlån	36	Omsorg	-	24 000	41 166
		36	Omsorg	-	1 428 000	1 231 806
	2320 Forebygging, skole- og helse	37	Forebygging barn og	-	1 906 000	554 703
		37	Forebygging barn og	-	1 906 000	554 703
	2850 Tjenester utenfor kommun	40	Teknisk	125 000	125 000	124 982
	3010 Plansaksbehandling	40	Teknisk	1 042 000	885 000	865 170
	3020 Bygge- og delesaksbehandli	40	Teknisk	277 000	129 000	136 112
	3030 Kart og oppmåling	40	Teknisk	761 000	574 000	222 845
	3290 Landbruk og skogbruk	40	Teknisk	500 000	485 000	489 622
		40	Teknisk	2 705 000	2 198 000	1 838 731
	3320 Kommunale veier, miljø- og	41	Kommunale veier	3 147 000	3 048 000	2 951 077
		41	Kommunale veier	3 147 000	3 048 000	2 951 077
	3350 Rekreasjon i tettsted	42	Rekreasjon i tettste	335 000	422 000	301 993
	3600 Naturforvaltning	42	Rekreasjon i tettste	385 000	306 000	403 110
	3601 Fiske- og viltforvaltning	42	Rekreasjon i tettste	22 000	-	-21 188
		42	Rekreasjon i tettste	742 000	728 000	683 915
	3380 Forebygging av brann og uly	43	Brann beredskap	525 000	386 000	305 493
	3390 Beredskap mot brann og anc	43	Brann beredskap	1 555 000	1 305 000	1 284 296
		43	Brann beredskap	2 080 000	1 691 000	1 589 789
	3200 Næringsavfall og renovasjon	44	VAR drift	-	-	52 699
	3400 Produksjon av vann	44	VAR drift	1 638 000	1 521 000	1 377 071
	3450 Distribusjon av vann	44	VAR drift	-1 830 000	-1 856 000	-1 493 876
	3500 Avløpsrensing	44	VAR drift	2 085 000	1 813 000	1 885 260
	3530 Kloakknett	44	VAR drift	-2 462 000	-2 482 000	-2 035 806
	3540 Tømming av slamavskillere,	44	VAR drift	159 000	83 000	-470 155
	3550 Innsamling, gjenvinning og s	44	VAR drift	95 000	-178 000	327 131
		44	VAR drift	-315 000	-1 099 000	-357 677

Funksjon	Funksjon(T)	Ansvar	Ansvar(T)	Budsjett 2018	Budsjett 2017	Regnskap 2016
1210	Forvaltningsutgifter eiendo	45	Eiendom	366 000	356 000	400 786
1300	Administrasjonslokaler	45	Eiendom	811 000	845 000	756 008
1301	Drift av helse- og sosialsent	45	Eiendom	1 199 000	1 107 000	10
2210	Barnehagelokaler	45	Eiendom	2 173 000	2 463 000	2 153 903
2220	Skolelokaler	45	Eiendom	5 264 000	5 381 000	5 544 245
2610	Drift av sykehjemslokaler	45	Eiendom	2 573 000	2 656 000	2 796 407
2611	Avlastningsbolig Saga 15	45	Eiendom	115 000	115 000	105 367
2650	Serviceboliger	45	Eiendom	-38 000	-38 000	80 102
2651	Drift av bofellesskap	45	Eiendom	242 000	222 000	274 446
2652	Boliger til utleie	45	Eiendom	-164 000	73 000	562 323
2653	Drift omsorgsboliger	45	Eiendom	-16 000	-18 000	-38 480
3860	Kulturbygg	45	Eiendom	391 000	507 000	526 296
		45	Eiendom	12 916 000	13 669 000	13 161 412
2311	Støtte til barne- og ungdom:	46	Kultur	150 000	150 000	130 000
3650	Kulturminnevern	46	Kultur	20 000	20 000	20 000
3700	Bibliotek	46	Kultur	779 000	723 000	874 275
3800	Idrett	46	Kultur	299 000	299 000	279 616
3810	Kommunale idrettsanlegg	46	Kultur	176 000	176 000	146 489
3850	Kulturaktiviteter	46	Kultur	744 000	665 000	1 015 386
		46	Kultur	2 168 000	2 033 000	2 465 765
1000	Folkevalgte organer	60	Politikk	2 974 000	3 079 000	1 293 157
1001	Ordfører/varaordfører	60	Politikk	1 381 000	1 345 000	1 408 761
1003	Valg	60	Politikk	-	145 000	-
1101	Kontrollutvalg	60	Politikk	141 000	-	117 390
		60	Politikk	4 496 000	4 569 000	2 819 308
8000	Skatt på inntekt og formue	80	Økonomi	-57 873 000	-53 872 000	-54 287 972
8001	Eiendomsskatt	80	Økonomi	-7 620 000	-7 620 000	-7 607 797
8400	Statlig rammetilskudd	80	Økonomi	-78 473 000	-79 616 000	-77 262 000
8410	Kompensasjon for merverdi	80	Økonomi	-3 300 000	-3 100 000	-5 514 596
8500	Generelt statstilskudd vedr.	80	Økonomi	-8 324 000	-9 820 000	-9 432 950
8600	Avskrivninger	80	Økonomi	-7 361 000	-7 009 000	-7 008 369
8700	Renter og utbytte	80	Økonomi	-172 000	44 000	-863 931
8701	Eksterne finansieringstrans	80	Økonomi	4 905 000	5 774 000	4 813 525
8800	Interne finansieringstransak	80	Økonomi	-4 094 000	-518 000	-1 067 000
		80	Økonomi	-162 312 000	-155 737 000	-158 231 090

Note 1: Betalingssetser - endringer fra 01.01.2018 dersom ikke annet er spesifisert. Ved manglende betaling påløper renter og gebyrer.

Art	Funksj.	Tekst
163000	1301	<p>Helse- og sosialsenter</p> <p>Husleie indeksreguleres i henhold til husleiekontrakt. Fordeling mellom fysioterapeutene reguleres i egen avtale.</p>
160000	2010	<p>Kommunale barnehager</p> <p>Fra 01.01.2018: Foreldrebetalingen i barnehagen settes i tråd med Forskrift om foreldrebetaling i barnehage;</p> <p>5 dager kr 2 910 pr. måned 4 dager kr 2 329 pr. måned 3 dager kr 1 747 pr. måned 2 pluss 3 dager kr 1 452 pr. måned 2 dager kr 1 164 pr. måned</p> <p>Søskenmoderasjonen gis med 30 % for barn nr. 2 og 50 % for øvrige barn. Kostpenger på kr 400,- for full plass kommer i tillegg. Det er innført en ordning med inntektsavhengig gradert foreldrebetaling og gratis kjernetid for alle 3-, 4- og 5-åringer fra familier med lav inntekt. Ytterligere informasjon om ordningene finnes på kommunens hjemmeside.</p>
160000	2150	<p>Skolefritidsordning</p> <p>Fra 01.01.2018: Foreldrebetalingen for skolefritidsordningen settes til;</p> <p>5 dager kr 2 808 pr. måned 4 dager kr 2 375 pr. måned 3 dager kr 1 999 pr. måned 2 dager kr 1 566 pr. måned 1 pluss morgen kr 1 999 pr. måned (Tilbudet utløser ikke søskenmoderasjon) Morgentilbud kr 1 188 pr. måned (Tilbudet utløser ikke søskenmoderasjon) Enkeltdag kr 215</p> <p>Søskenmoderasjon gis med 30 % for barn nr. 2 og 50 % for øvrige barn. Grunnlaget for moderasjon beregnes ut fra den laveste satsen. Kostpenger på kr 270,- for full plass kommer i tillegg. Det er innført en ordning med inntektsavhengig gradert foreldrebetaling. Ytterligere informasjon om ordningen finnes på kommunens hjemmeside.</p>
160000	2310	<p>Kulturskole</p> <p>Egenandelen er satt til kr 2 160 pr år. Søskenmoderasjonen gis med 30 % for barn nr. 2 og 50 % for øvrige barn.</p>
160000	2530	<p>Opphold i institusjon</p> <p>Maksimalsatser pr. dag for korttidsopphold i sykehjem mv. settes til kr 160 for heldøgnsopphold og kr 80 for dag eller nattopphold. Ved innvilgelse av langtidsopphold ved sykehjem gis det fratrukket for boutgifter inntil 3 mnd. for lån, husleie, strøm og kommunale avgifter. Ved innvilgelse av korttidsopphold over 60 døgn ved sykehjem gis det fratrukket for boutgifter for lån, husleie, strøm og kommunale avgifter. Det betales vederlag av alle inntekter deriblant renteinntekter.</p>
160000	2540	<p>Praktisk bistand</p> <p>Maksimalsatser for mottakere med;</p> <p>Inntekt 0 - 2 G kr 205 pr. måned Inntekt 2 - 3 G kr 699 pr. måned Inntekt 3 - 4 G kr 1 249 pr. måned Inntekt 4 - 5 G kr 1 711 pr. måned Inntekt over 5 G kr 2 273 pr. måned Middag kr 73 pr. porsjon</p>

		Dessert kr 15 pr. porsjon Trygghetsalarm kr 267 pr. måned Kjøring i kommunal bil til dagaktiviteter innad i kommunen kr. 50												
163000	2652	Boliger til utleie Husleiene for kommunale boliger justeres i samsvar med prisindeks i husleieavtalene. Ikke regulerte husleier settes til gjengs leie i henhold til husleieloven.												
163000	2653	Omsorgsboliger Husleie for omsorgsboliger indeksreguleres i henhold til husleiekontrakt.												
162050	3010-3030	Fysisk tilrettelegging og planlegging For byggesaksgebyr, kart- og oppmålingsgebyr og gebyr for plansaker vises det til eget gebyrhefte												
164000	3380	Forebygging av brann og ulykker Årsgebyret består av en 50 % avgiftsfri tilsynsdel og en 50 % avgiftspliktig feiedel. Gebyrene opprettholdes på kr 167 pr del.												
164000	3450	Distribusjon av vann Vanngebyret er delt i en fast del og en mengdeavhengig del. Den faste delen er 60 m ³ pr enhet for eneboliger, to- og tremannsboliger. For boliger med 4 eller flere mindre enheter har en redusert fast del. Den mengdeavhengige delen er avhengig av vannforbruket. Der det ikke er installert vannmåler beregnes et stipulert forbruk basert på boligens bruksareal. Omregningsfaktor fra areal til vannmengde er 1,2: 1 m ² BRA= 1,2 m ³ vann. Gebyrene for vann økes med 10 % til kr 16,17 per m ³ .												
164000	3450	Tilknytningsgebyret beregnes for hvert bygg slik: For de første 300 m ² : gebyrsats x antall m ² x 1,0 For de neste 2700 m ² : gebyrsats x antall m ² x 0,5 For de overskytende m ² : gebyrsats x antall m ² x 0,15												
164000	3530	Avløpsnett Avløpsgebyret blir beregnet på sammen måte som vanngebyret. Avløpsgebyret holdes uendret på kr 19,80 per m ³ .												
164000	3530	Tilknytningsgebyr for avløp beregnes på samme måte som for tilknytning vann, men med ulik sats.												
164000	3540	Tømming av slamavskillere har en fast sats for størrelser opp til 4 m ³ . For slamavskillere over 4m ³ betales en sats pr m ³ . Tette tanker har lik sats som for slamavskillere opp til 4m ³ . Gebyret for septiktømming reduseres med ca 12 % i forhold til 2017. Prisene under er eksklusiv merverdiavgift.												
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Avløpsanlegg</th> <th>2018 sats kr</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Tett tank for svartvann (per tømming)</td> <td>1 644</td> </tr> <tr> <td>Slamavskiller (tømming hvert annet år)</td> <td>1 644</td> </tr> <tr> <td>Ekstratømming (pris pr tømming)</td> <td>1 644</td> </tr> <tr> <td>Biologisk, kjemisk renseanlegg (tømming hvert år)</td> <td>3 765</td> </tr> <tr> <td>Tømming ved brakkerigger, festivaltoiletter etc</td> <td>855</td> </tr> </tbody> </table>	Avløpsanlegg	2018 sats kr	Tett tank for svartvann (per tømming)	1 644	Slamavskiller (tømming hvert annet år)	1 644	Ekstratømming (pris pr tømming)	1 644	Biologisk, kjemisk renseanlegg (tømming hvert år)	3 765	Tømming ved brakkerigger, festivaltoiletter etc	855
Avløpsanlegg	2018 sats kr													
Tett tank for svartvann (per tømming)	1 644													
Slamavskiller (tømming hvert annet år)	1 644													
Ekstratømming (pris pr tømming)	1 644													
Biologisk, kjemisk renseanlegg (tømming hvert år)	3 765													
Tømming ved brakkerigger, festivaltoiletter etc	855													
164000	3550	Innsamling av avfall Alle husholdninger betaler for et standardabonnement med 1 grå dunk for optisk sortering og en grønn for papir. I standardabonnementet kan en ha grønn dunk opp til 240l. For andre dunkstørrelser vises det til gebyrregulativet. Gebyrene økes med 15 % i 2018.												

163000	3852	Kulturbygg
		Utleiesatsene for kommunale rom og anlegg: Samfunnssalen
		a. Frivillige lag og organisasjoner fra kommunen, kr 500 pr. arrangement.
		b. Andre leietakere enn de som er nevnt under a. kr 2 000 pr. arrangement.
		Ordningen med gratis utlån av de gamle stolene og bordene fra samfunnssalen praktiseres som tidligere. Kafeteria – Siljan sykehjem
		a. For private jubileer fra 80 år kr 500 pr. arrangement.

Note 2: Skattesatser

Art	Funksj	Tekst
187000	8000	Skatt på formue og inntekt
		Skattøret for personlige skatteyttere er 11,8 %.
187400	8100	Eiendomsskatt
		Eiendomsskattesatsen for verker og bruk og næring er 7 ‰.
		Eiendomsskatt på boliger og fritidseiendommer er 3,5 ‰.

Note 3: Statstilskudd til investeringsprosjekt

Det er budsjettert med statstilskudd i forbindelse med utarbeiding av parkeringsløsning ved Midtbygda fra Bypakke Grenland. Dette er budsjettert med 1 500 000 kr.

Note 4: Statstilskudd til driftstiltak

Art	Funksj	Tekst	Beløp
170000	2010	Kommunale barnehager	
		Kompetansemidler	-80 000
170000	2020	Grunnskole	
		Tidlig innsats, 50 % pedagog Midtbygda	-375 000
170000	2130	Voksenopplæring	
		Norskopplæring voksne	-1 154 000
170000	2411	Fysioterapi	
		Fastlønnstilskudd	-197 000
170000	2440	Barnevern	
		Øremerket tilskudd	-478 000
170000	2530	Pleie, omsorg, Siljan sykehjem	
		Kompetansemidler	-50 000
		Den kulturelle spaserstokken	-12 000
170000	2540	Pleie, omsorg, hjelp i hjemmet	
		Refusjon multidose	-20 000
170000	2541	Bofelleskap	
		Tilskudd tunge brukere	-1 700 000
170000	2750	Introduksjonsordningen	
		Refusjon	-25 000
181000	2150	Skolefritidsordningen	
		Bekjempelse av barnefattigdom	-125 000
181000	2332	Forebyggende tiltak barn og unge	
		Bekjempelse av barnefattigdom	-275 000

181000	8400	Statlig rammetilskudd	
		Investeringskompensasjon Siljan sykehjem/bofellesskap/omsorgsboliger	-523 000
		Rentekompensasjon skoleanlegg	-133 000
180000		Rammetilskudd	-78 623 000
072900	8410	Kompensasjon for merverdiavgift	
172900		Momsrefusjon investeringsregnskapet	-9 509 000
		Momsrefusjon driftsregnskapet	-3 300 000
181000	8500	Generelt statstilskudd vedr. flyktninger m.v.	
		Flyktninger	-6 924 000

Note 5: Nye stillinger – ikke netto endring i avdelingene

Art	Funksj	Tekst	
101000	2020	Grunnskolen	
		70 % stilling spesialtiltak	480 000
101000	2342	Habilitering barn og unge	
		100 % stilling ergoterapeut - halvårsvirkning	345 000
101000	2530	Sykehjem	
		60 % stilling fagarbeider	300 000

Alle stillinger inkludert sosiale kostnader.

Note 6: Låneopptak

Art	Funksj	Finansieringsinstitusjon	Formål	Løpetid	Beløp
091020	8701	Kommunalbanken	Bruk av lån	30	35 000 000

Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne vilkårene for låneopptakene.
Rådmannen gis fullmakt om nødvendig til å inngå avtale om kassakreditt med vår bankforbindelse for inntil kr 4 000 000.

Note 7: Tilskudd til lag og organisasjoner

Art	Funksjon	Tekst	
147008	1000	Folkevalgte organer	
		Organisasjonstilskudd	75 000
119020	2210	Barnehagelokaler	
		Husleie idrettshallen	113 000
119020	2220	Skolelokale	
		Husleie idrettshallen	339 000
147008	2311	Støtte til barne- og ungdomsorganisasjoner	
		Organisasjonstilskudd	150 000
147008	2331	Forebyggende arbeid psykiatri	
		Organisasjonstilskudd	1 000
147008	3800	Naturforvaltning	
		Organisasjonstilskudd	10 000
147008 147010	3800	Idrett	
		Organisasjonstilskudd	55 000
		Idrettshallstilskudd	220 000
147008	3810	Kommunale idrettsanlegg	
		Organisasjonstilskudd	25 000
147008	3850	Kulturaktiviteter	
		Organisasjonstilskudd	185 000

Note 8: Interkommunalt samarbeid og annet			
Art	Funksjon	Tekst	
135050	1000	Folkevalgte organer	
		Grenlandssamarbeidet	130 000
137500	1101	Revisjon	
137500	1100	Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS	106 000
135050	1100	Telemark kommunerevisjon IKS	354 000
135050	1100	Telemark kommunerevisjon IKS	40 000
137500	1201	Servicekontor	
		IKA Kongsberg IKS	280 000
135050	1202	Økonomikontoret	
		Kemneren i Grenland	510 000
		GKI – Grenlandskommunenes innkjøpsenhet	90 000
		AiG – Arbeidsgiverkontrollen i Grenland	90 000
135050	1204	IT	
		ITG - IT samarbeidet i Grenland	1 500 000
135050	1208	Personalkontoret	
		OKOS – Opplæringskontoret for offentlig sektor i Telemark	60 000
135050	2020	Grunnskole	
		Ungt entreprenørskap	93 000
135090		Larvik kommune	24 000
135050	2022	Felles grunnskole	
		Skien kommune	1 780 000
135080		Undervisningstjenester andre kommuner	3 000
135007	2320	Forebygging skole – og helsestasjonstjenester	
		Helsestasjon for ungdom	200 000
135050	2330	Forebyggende arbeid innen helse og sosial	
		Miljørettet helsevern	60 000
		Sykehuset Telemark HF	30 000
135004	2410	Diagnose og behandling	
		Legevaktberedskap	922 000
135010	2420	Sosialt forebyggende arbeid innen helse	
		Krisesenteret i Telemark	220 000
135006	2440	Barnevernstjeneste	
		Barnevernsvakt	60 000
135050	2540	Pleie, omsorg, hjelp i hjemmet	
		110 - sentral	100 000
135050	2541	Bofellesskapet	
		GREP Grenland AS	100 000
135050	2560	Akutthjelp helse- og omsorgstjenester	
		Akuttberedskap somatikk	612 000
135001	2730	Syssetting	
		GREP Grenland AS	315 000
135050	3020	Bygge- og delesaksbehandling og seksjonering	
		Tilsynskontoret for byggesaker	15 000
135050	3030	Kart og oppmåling	
		Geodata-samarbeid	100 000
137501	3200	Næringsavfall og renovasjonsmaterieill	
		Renovasjon i Grenland IKS	700 000
137500	3250	Tilrettelegging og bistand for næringslivet	
		Vekst i Grenland IKS	300 000
147003		Næringsstøttestøtte	240 000

135020	3290	Landbruk og skogbruk	
		Grenland landbrukskontor	500 000
135050	3380	Forebygging av brann og ulykker	
		Skien brann- og feiveesen	732 000
135000	3390	Beredskap mot brann og andre ulykker	
		Skien brann- og feiveesen	1 440 000
135002	3400	Produksjon av vann	
		Vannanalyser	100 000
135050	3500	Avløpsrensing	
		Driftsassistanse	90 000
135002		Vannanalyser	10 000
137500	3550	Innsamling, gjenvinning og sluttbehandling av avfall	
		Renovasjon i Grenland IKS	3 048 000
135050	3601	Fiske- og viltforvaltning	
		Grenland landbrukskontor	20 000
135080	3830	Kulturskole	
		Skien kommune	56 000
135050	3850	Kulturaktiviteter	
		Skien kommune	5 000

Note 9: Merknader

Art	Funksjon	Tekst
		Grunnleggende prinsipper (Forskrift om årsbudsjett § 6)
		Budsjett 2018 er utarbeidet i medhold av økonomireglementet av mai 2008.
		Disponeringsfullmakt (Forskrift om årsbudsjett § 4)
		Rådmannen gis disponeringsfullmakt innenfor de bevilgninger som er fastsatt i årsbudsjettet.
		Rammeområder
		Driftsbudsjett 2018 er vedtatt på rammeområdenivå. Kommunenes fem rammeområder tilsvarer første siffer i ansvarsverdiene som er beskrevet i note 10. Investeringsbudsjettet vedtas på prosjektnivå.
		Grunnlag for skatteanslag og inntektsutjevning (Forskrift om årsbudsjett vedlegg 1)
		Skatteanslaget er innarbeidet med en nominell skattevekst på 2,4 % fra året før. Netto inntektsutjevning er beregnet til kr 8 413 000 etter inntektssystemets regler.
		Lånefond (Forskrift om årsbudsjett § 14 og vedlegg 5)
		Lånefond benyttes ikke.
0900		Pensjon
		Arbeidsgivers andel av pensjonskostnadene er budsjettetert med 13,69 % i fellesordningen og 12,52 % i sykepleierordningen. I statlig avtaleverk er arbeidsgivers andel beregnet til 10,61 %.
7100		Sykelønn
		Refusjoner fra NAV for sykelønn er ikke inntektsført i budsjett bortsett fra på funksjon 2010, 2012 og 2530.

Note 10: Ansvar

Verdi	Beskrivelse	Funksjon
10	Rådmann	1200, 1203, 1206, 1207
11	Administrasjon	1100, 1201, 1202, 1205, 1208, 1209, 3391, 3920
12	IKT	1204
13	Næring	3250
14	Menighetskontor	3900, 3930
15	NAV	2421, 2423, 2750, 2760, 2810, 2811
20	Voksenopplæring	2130
21	Midtbygda skole	2020, 2150, 2230
23	Felles grunnskole	2022

24	Siljan ungdomsskole	2020, 2230
25	Forebygging	2021, 2320, 2332, 2342
26	Barnehage	2010, 2011, 2012, 2110
27	Barnevern	2440, 2510, 2520
28	Kulturskole	3830
30	Pleie	2341, 2530, 2540
31	Lege- og fysioterapitjeneste	2410, 2411, 2560
32	Habilitering	2342, 2531, 2541, 2730
33	Samfunnsansvar	1802, 1804, 2830
34	Forebyggende helse	2320, 2330, 2331, 2333, 2420, 2430
40	Teknisk	2850, 3010, 3020, 3030, 3150, 3290, 3351
41	Kommunale veier	3320
42	Park og naturforvaltning	3350, 3600, 3601, 3602
43	Brann og beredskap	3380, 3390
44	VAR drift	3200, 3400, 3450, 3500, 3530, 3540, 3550, 3570
45	Eiendom	1210, 1300, 1301, 2210, 2220, 2610, 2611, 2650, 2651, 2652, 2653, 3860
46	Kultur	2311, 3650, 3700, 3770, 3800, 3810, 3850
60	Politikk	1000, 1001, 1003, 1101
80	Økonomi	1700, 1710, 1720, 1730, 8000, 8001, 8400, 8410, 8500, 8600, 8700, 8701, 8800, 8990